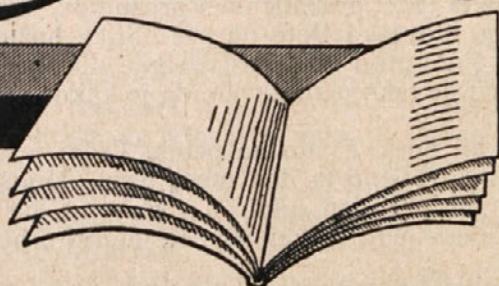

CVETE

XLVIII.
LJUBLJANA

1931 - III.
MAREC

P. KRIZOSTOM:

Modrost Križa

Križ Kristusov sem si nadel
ko sem nastopil pot življenja.
Na križ me je Gospod razpel,
ko nagnil kupo sem trpljenja.

Vem, da križ je solnce svetosti.
Vem, da so biseri skriti v njem;
v njem so neizčrpni zakladi modrosti.

Pa me je križa večkrat strah
in bežim pred njim ves plah.
Križ je trpljenje — križ je smrt!
Mojega Gospoda je umoril;
ali ne bo z mano prav tako storil?

Zdaj veste, zakaj se križa bojim.
Kdo naj obseže njegovo svetost?
Kdo naj doume njegovo modrost?

Prešibak sem, da bi spoznal,
kako upanje iz križa cvete,
kako življenje iz smrti vre.

Daj, Jezus, da razumem tebe,
ki si s križa stopil v grob
in iz groba v veličastvo svoje.
Pomagaj, da srce mi spev zapoje:

„Križ svoj mi daj, Gospod!
Brez njega ni vstajenja,
brez njega ni življenja.
Križ naj mi bo knjiga božjih dobrot.“

Francišek in Kristus.

Rojstvo božjega Deteta je praznoval z veliko večjim duševnim veseljem in iskreno ljubeznijo kakor druge praznike. Imenoval je ta dan „praznik vseh praznikov, ker je prišel najvišji božji Sin kot ubogo človeško Dete na svet. Slike božjega Deteta je poljuboval z iskreno ljubeznijo in sočustvovanje do Njega, ki je bilo razlito v njegovem srcu, je tako učinkovalo, da je kakor otrok jecljal besede ljubezni.“

Neko leto je bil božič ravno na petek. Tedaj je slučajno opomnil brat Moriko, da ni dovoljeno ta dan meso jesti. „Motiš se, brat,“ je odgovoril Francišek, „božični dan sploh ne pozna petka. Hočem, da ta dan celo stene meso jedo in ker tega ne morejo, jih vsaj z njim poobarvate.“

Kolikokrat je rekel: „Ko bi mogel kedaj s cesarjem govoriti, bi ga ponižno in srčno prosil, da izda državni zakon, ki bi obvezal vse ljudi, da potrosijo vsa pota z žitom in pšenico — iz ljubezni do Boga, da dobijo ptički, prav posebej pa naši ljubi bratci, škrančki, na tako velik dan vsega v izobilju. Tudi naj vsi župani in grajščaki skrbijo, da iz ljubezni in spoštovanja do božjega Sina v noči, ko je preblazena Devica položila svoje ljubko Dete med volička in oslička v jaslice, da bo to noč vsak gospodar svojemu volu in oslu bolj obilno seno in boljše krmo dal. Ravno tako naj bogataši na božič nasitijo vse uboge in lačne s prazničnimi jedi.“ Pri tem so mu tekale po licu obilne solze usmiljenja do tako zelo uboge Matere božje. In ker se je ta dan začelo naše rešenje, je želel, da naj se vsak Kristjan ta dan veseli v Gospodu in vsemu stvarstvu dobro dela iz ljubezni do tistega, ki je samega sebe dal za nas.

V svoji iznajdljivi ljubezni je sklenil v tretjem letu pred svojo smrtjo, praznovati božič na nov, do sedaj še neobstoječ način. Imel je v Grečiju dobrega prijatelja, Janez Velita po imenu, ki je njemu in njegovim bratom podaril onstran mesta neko pečino, sredi gozda. 14 dni pred božičem je poklical Janeza v samostan Fonte Kolombo in mu je rekel: „Janez, če si zato, da praznujemo božič skupaj, potem skrbno pripravi, kar ti naročam. Rad bi prav živo in jasno upodobil spomin na rojstvo božjega Deteta v Betlehemu. Zato pripravi tam v gozdu jaslice in v njih slamo. Tudi vol in osel morata biti pripravljena!“ In tako se je zgodilo. Na sveto noč so od vseh strani skupaj vreli bratje in tudi drugi ljudje z bakljami. Prepevali so pastirske pesmi, da je kar odmevalo od pečin. „Mož božji pa je stal pred Jezuškom v jaslicah, ihteč ljubezni ter prekipevajoč čudovitega veselja.“ Potem je pel, oblečen v diakonovo obleko evangelij rojstva Jezusovega in njegov glas — tako piše v brezprimerni lepoti Tomaž Čelano — „njegov močni glas, njegov nežni glas, njegov svetli glas, njegov zvoneč glas je v besedah, sladkih kot med, slikal ubožno rojstvo Kralja nebes. In večkrat, ko je hotel izgovoriti ime Jezusa Kristusa, ga je premagal prevelik ogenj ljubezni in imenoval ga je samo: Dete z Betlehema. In besedo Betlehem je izgovarjal z glasom kakor meketajoče jagnje. Če je pa izgovarjal ime Jezusovo ali Betlehem, je njegov jezik šel preko ustnic, kakor da hoče sladkost te besede z jezikom okušati in uživati.“

Z ravno tako prisrčnostjo in vročo pobožnostjo je častil trpljenje Kristusovo. „Celo njegovo življenje, bodisi javno ali skrito“, tako piše Tomaž Čelano, je bilo obrnjeno na Gospodov Križ in od trenutka, ko je postal vitez Križanega, so iz njega žarele različne skrivnosti križa.“

Križ mu je bil tudi veren sodrug prav na koncu življenja. Ko se je začel svetu umikati ter v tihi samoti občevati z Bogom, „se mu je nekoč prikazal Jezus Kristus — križani. Pri tem pogledu se mu je topila duša ljubezni in spomin na trpljenje Kristusovo se mu je tako utisnilo v srce, da se v bodoče ni mogel spomniti Kristusa križanega, ne da bi izbruhnil v jok.“

Dve leti pozneje je v napol razpadli cerkvi San Damiano klečal pred križem. Tedaj je prišel glas s križa ter silen žarek milosti, ki ga je popolnoma spremenila. „Od tiste ure naprej,“ piše Tomaž Celano, „ga je usmiljenje do križanega tako presunila, da je vse ostalo življenje nosil v svojem srcu njegove rane, ki so se mu pozneje tudi telesno utisnile. Kristusove bolečine so mu vedno stale pred očmi ter so jih napolnjevali s solzami. Na vseh potih se je slišal njegov jok. Bil je neutolažljiv ob spominu Kristusovih ran.“

Nekaj časa po prikazni Križanega v San Damiano, je hodil ob poti ki pelje mimo Porciunkule ter je glasno žaloval in plakal. Nek duhovni prijatelj se mu je približal ter ga vprašal, kaj se mu je zgodilo. „Trpljenje Kristusovo me razjeda!“ je odgovoril Sv. Frančišek. „Objokujem trpljenje Križanega Zveličarja, in šel bi brez sramu jokajoč po celem svetu ter ga napolnjeval z žalostjo radi trpljenja mojega Gospoda. In to je s tako silno bolestjo rekel, da je tudi prijatelj začel plakati.“

Hotel pa je trpljenje Gospodovo tudi sam poskusiti. Njegova vroča želja je bila enak postati možu bolečin. V tem hrepenenju ni poznal mere. Brez prestanka se je duhovno in telesno mrtvičil. Nalagal si je neverjetno težka premagovanja, bil je bodisi zdrav ali bolan vedno enako strog do sebe ter si nikoli ni dovolil kake olajšave, tako je v očigled smrti svojega bratca telesa prosil odpuščanja, ker se je proti njemu toliko pregrešil. Kadar je vstal od molitve, so bile njegove oči krvavo podplute samega plakanja. Ni pa samo jokal, odrekal si je tudi jedi in pijače v spomin trpljenja Kristusovega.

Tudi na zunaj je bil Frančišek vitez križanega. Njegova obleka je bila prikrojena liki križa ter naj bi izražala njegovo mišljenje za Kristusa, kakor poroča njegov življenjepisec: „Hotel se je zakleniti v križ, ko si je izvolil spokorno obleko, ki je podobna bila križu. Sicer si je to obleko izvolil radi uboštva, a vendar naj bi izražala tudi skrivnost križa. Celo njegovo telo naj bi na zunaj obleklo Kristusa, kakor je tudi njegov duh na znotraj oblekel križanega Gospoda, in ker je Bog s tem znamenjem premagal peklo, naj bi tudi frančiškanska armada služila svojemu Gospodu v tem znamenju.“ Tako pa tudi ni nikoli rabil drugega grba kakor znak T (tau) ali znamenje križa. S tem pečatom je zapečatil vsa svoja pisma ter okrasil stene celic. Tako je podučeval tudi brate, da naj z dostojno pobožnostjo častijo križ, kjerkoli bi mimo njega šli.

Bog sam je videl in potrdil sv. Frančiška za viteza križa in križarskega romarja. Brat Pacifik je nekoč na lastne oči videl, kako je žarelo znamenje „T“ na čelu sv. očaka. Brat Monald je nekoč med pridigo sv. Antona o križu, videl Frančiška pribitega na križ. Brat Silvester je večkrat pripovedoval, da je izhajal zlat križ iz ust svetnika ter rasel do neba z vrhom, stranska člena pa sta segala do konca sveta. Brat Leo pa je pri belem dnevu videl, kako se je prekrasen križ premikal pred Frančiškom in na križu je visel Kristus. In kadar je Frančišek obstal, je obstal tudi križ in kamor se je obrnil, se je obrnil tudi križ tja. Križ pa je bil tako bliščeč, da je razsvitljeval vso okolico, vse ozračje in vso deželo z najkрасnejšo lučjo.

(Dalje prih.)

Brat Anton se zaveže z obljubami Bogu služiti. Njegova pot v Afriko in bolezen. Na gori sv. Pavla.

Leta Gospodovega 1221 prav v početku dovoli častiti oče provincijal bratu Antonu — sedaj najmanjšemu med brati, da sme z obljubami dokončati novicijat.

Bivši don Fernando je ves srečen, ko zve nato, da mu je dano tudi dovoljenje iti v Afriko med Saracene. Za spremljevalca dobi brata Filipa, ki je prav tako zahrepenel po škrlatnem vencu mučeništva.

Don Fernando zapušča avguštinski samostan.

Raz mogočno jadrenico gledata brata večer za večerom v zarjo in že koprnita v onstransko, ki zatona ne pozna. Tako sta v sladkih mislih na venec mučeništva prispela v Mavretanijo — v severozapadni del Afrike in sicer najbrže v mesto Septe.

Komaj pa je stopil na suho že začuti brat Anton v sebi kal mrzlice in tako močno zboli, da mora skoro vso zimo ležati. Spričo nezadostne postrežbe tako oslabi, da ni za nobeno delo.

Največje junaštvo je v takih dneh biti vdan v božjo previdnost. Brat Anton — plemič ne samo po krvi, temveč vsebolj po duhu ne pozna druge prošnje kot ono Gospoda Jezusa v Getzemani.

Nato sklene, da se vrne nazaj na Portugalsko. Jadrenica mirno odplove iz Septe, toda na visokem morju zaide v prve pomladne viharje, ki jo pritirajo kljub vsem naporom mornarjev v Mesino — prekrasno mesto sicilsko.

Tu izve, da je prav v bližini mesto Taormina s frančiškanskim samostanom. In tu je kot povsem preprost redovni brat opravljal delo na vrtu, v kuhinji in celem samostanu. Da so za tem čelom zakladi učenosti, da je to portugalski aristokrat — tega nihče ni zvedel. Brat Anton je v

Taormini telesno okreval, duševno pa zorel v moža — svetnika, ki ga počasi oblikuje roka večnega Mojstra.

30. maja 1221 je sklical oče Frančišek vse svoje sinove na generalni zbor v Asizi. Z bratom Filipom in še z nekaj sicilskimi sobratmi se tudi Anton napoti skozi južno Italijo v solnčno Umbrijo, da vidi svojega svetega Očeta.

Ko je znameniti zbor končan, se bratje poslove in vsakdo odide v svojo pokrajino. Portugalska pa je daleč in Anton je še slaboten in tako neznan, da ga nihče ne pozove s seboj.

Naposled se pater Gracijan iz Romanje pobriga zanj in prevzet miline dveh krotkih oči ga vzame s seboj v staroslavno mesto Bolonjo.

Brat Anton v samoti na gori sv. Pavla.

Nič ne sluti, da mu je Bog naklonil najlepši dragulj. Brata Antona pošlje nato v samotni samostanček na gori sv. Pavla med mestoma Forlì in Rimini.

To so pota božje previdnosti.

S slavo ovenčan beži pred slavo, hrepeneč po škrlatni kroni mučeništva, zaide na samotno goro. Med sobratmi najmanjši in povsod zadnji.

Tam na pobočju gore si je eden bratov v skalni duplini izklesal samotno celico za premišljevanje, tja je hodil tudi naš Anton in cele ure premolil za jasnost božjega spoznanja. Tako je bogatelo srce, da postane vrelo milosti za stotisoče. Anton tega seve ni vedel. On je hotel v tej samoti in miru skleniti svoje življenje na zemlji.

V tej strogosti je preživel devet mesecev.

Proti koncu posnega časa, malo pred veliko nočjo pa je že omejeni pater Gracijan pozval brata Antona in še nekaj drugih bratov iznenada v mestece Forlì, da se tam pripravijo na mašniško posvečenje.

Brat Anton gleda v dolino in v bodočnost, ki se mu odpira in se s solzami v očeh poslavlja od toli drage samote.

V dolini so cvele že oranže.

Sotêra!

Zgodovinska povest iz prvih časov krščanstva.

„No dobro,“ je odvrnil Korintij po kratkem premisleku, „ako ti ne manjka poguma, bi se dala ta stvar omogočiti.“

„Jaz sem vojak,“ ga je zavrnil Ambrozij, nejevoljen na to opazko, „in če je treba, se spoprímem z dvanajstóricó nasprotníkov.“

„Ó, tvoj meč ne bo imel pri tem nobenega posla. Pogum moraš imeti, da prodreš in vstopiš v mrtvaško mesto kristjanov.“

„Ho! ne bojim se strahov. — In kako bi mogel ondi biti zraven pri kaki božji službi?“

„V bližnjih dneih,“ je odgovoril Korintij, „obhajajo kristjani ob apíjski cesti spomin na mučenca Evthíhija.“

„Dobro, pa pojdem tja.“

Korintij se je nehote nasmehnil.

„Pri veliki previdnosti,“ je govoril, „h kateri je silovitost preganjanja prisilila kristjane, bo težko priti k njim v bližino. Ti veš, da je prvi razglas božanskega Dioklecijana zaplenil vsa zemljišča in posestva, cerkve in pokopališča kristjanov; le po skrivnih dohodih torej, namreč skozi kak bližnji arenarij*) morejo priti v svoje podzemeljsko mesto grobišč, in ondi bodo skrbno na straži, da se noben nepoklicani ne vrine.“

„Toda kako pa, ako bi me ti natanko podučil o spoznavalnih znamenjih in navadah kristjanov?“

„Hm, — — morda, če bi ti — — no, ako bi se ti preoblekel v obleko enega izmed svojih sužnjev ter se izdajal za sužnja kateregakoli kristjana, recimo za sužnja Sotere same...“

Ambrozij se je sprva smejal, da mu je tako nemogočo reč prisodil; po nekoliko dneh pa ga je dal zopet k sebi poklicati ter mu dejal:

„Čim bolj pustolovski je tvoj načrt, tem bolj me mika. Dobro, poižvedi natanko dan in uro njih sestanka; med tem bom jaz pripravil vse potrebno.“

Na večer istega dne, — mrak je bil že nastopil, — so korakali po pusti apíjski cesti štirje možje proti mestu, ljudje iz najnižjega ljudstva; toda kdor bi skrivaj poslušal njih pogovor, bi se zelo čudil, o predmetu samem in o načinu, kako so se o njem pomenkovali.

„Petdeset let je že poteklo,“ je govoril prvi, „odkar je cesar Valerijan delal pokoro z najsramotnejšo kaznijo za svoje krvavo preganjanje kristjanov. Rimski imperator, ujet od barbarskega kralja, je moral zmagovalcu, kadar je le-ta hotel sesti na konja služiti kot podnožnik z upognjenim hrbtom.“

Spominjam se še iz svoje mladosti,“ je rekel drugi, starček dobrih šestdesetih let, „kako je ljudstvo, — kristjani in pogani, — stalo v gručah pred velikimi nabitimi lepaki, da bi bralo razglas, s katerim je Galijén naredil konec odlokom, ki je bil svoj čas z njimi ukazal preganjanje njegov ujeti socesar. Zakaj tudi naši sovražniki so videli v strašni nesreči, ki je izročila Valerijana v oblast peržanskega kralja, kazen pravičnega neba za prelito krščansko kri.“

„In od tedaj,“ je pripomnil Krispin, ki je nosil bergljo na rami, ne da bi bil hrom, „od takrat smo imeli mir pol stoletja, dokler se ni zdaj

*) Arenarij (od „arena“ = pesek) = peščena jama, votlina.

Dioklecijan dal od svojega socesarja Maksimina zapeljati k novemu preganjanju.“

„K najbolj krvavemu, katero je kdajkoli prihrumelo nad Cerkev,“ je dodal prvi, „ki pa bo prav tako malo, kakor vsa poprejšnja, od Nerona nadalje, iztrebilo krščanstvo.“

„Dvignilo bo namreč slavo križa in pospešilo njegovo zmagoslavje,“ je govoril starček. „Ali nisem bil sam navzoč, ko je bil sveti oče Sikst umorjen v cemetêriju*), ko je obhajal svete skrivnosti? Takrat je prinesel vsak dan nove mučence v katakombe, in moj oče z ostalimi fosórji*) so po cele tedne prišli na dnevno svetlobo komaj eno uro na dan. Toda prav tedaj, ko je grozilo in se zdelo, da se bo ladjica potopila v valovih, takrat se je prikazal Gospod in zaukazal viharju. Tako se je zgodilo tedaj; tako se bo izteklo tudi sedaj!“

Stari fosór je izrekel zadnje besede z gotovostjo popolnega prepričanja. Ko je ustavil svoje korake in tako dal povod, da so tudi njegovi spremljevalci obstali, je vzkliknil, dvignivši desnico proti nebu:

„Kot deček sem videl, da je padel cesar Valerijan; upam, da ne pojdem prej v grob, dokler ne doživim žalostnega konca tudi sedanjega preganjavca. Takrat so sedeli bogovi še trdno na svojih prestolih: danes je postal njih stolček skozi in skozi črviv; takrat je bilo krščanstvo še mlado drevo: zdaj je močno deblo, ki razteza svojo krono in svoje korenine preko vse veledržave.“

„Cesarji hočejo z vrčem vode pogasiti solnce,“ je pripomnil zbadljivo Krispin, „toda polili bodo le sami sebe.“

„Kljub temu pa,“ je spregovoril četrti, ki je doslej molče poslušal, „kljub temu pa še pač nikoli, od enega konca veledržave do drugega, ni bilo prelite toliko mučeniške krvi, kakor v teh zadnjih petih letih. Po vseh mestih so cerkve razrušene, pokopališča zaplenjena; na stotine škofov, mašnikov in dijakonov je padlo pod rabljevo roko; kdo prešteje množico mučencev, kateri so bili žrtvovani na Vzhodu, v Egiptu, v Afriki, v Italiji —?! Tako se godi zdaj že peto leto, in ...“

„Spomni se na obljubo,“ ga je prekinil stari grobar, „peklenska vrata je ne bodo premagala. Naj se le valovi zaganjajo v skalo: opljuskati jo morejo, omajati pa ne!“

Med takimi pogovori so šli grobarji s Krispinom, ki ga homo še večkrat srečali, mimo Karakallovih kopeli do Vélikega dirkališča (Circus Maximus), kjer so se njih poti ločile, ker so nekateri stanovali v Subúri***), drugi pa v prekotiberinskem mestnem delu.

Ako je četrti pri pogledu na mnoge žrtve pričel obupavati, bo videl v naslednjih dneh teči nove potoke najplemenitejše mučeniške krvi, toda stari grobar bo vendar imel prav.

*) Cemetêrij, lat. (coemetérium iz grškega koimetêrion = spalnica, kraj počitka, v cerkvenem jeziku so tako imenovali grobnice; odtod franc. beseda cimetiêre (izg.: simtiêr) = pokopališče. — Ko so rimski cesarji vzeli ob preganjanju kristjanom vse pravice, — celo pokopališča so zasegli! — so si kristjani napravili grobnice pod zemljo, takozvane k a t a k o m b e, ondi so ob grobovih mučencev obhajali tudi službo božjo.

**) Fossor = grobar, grobokop.

***) Subura = rimska cesta in mestni del.

V katakombah.

Cemeterij ali podzemeljsko grobišče, ki se dandanes razteza pod cerkvijo sv. Sebastijana*) in v njeni okolici,**) približno pol ure pred ápijskimi vrati,**) je imel v starem veku ime „cemeterij apostolov“, ker sta bili ondí nekaj časa položeni k počitku telesi sv. Petra in Pavla. Ondí je bil okoli leta 300. pokopan mučenec Evtihij; poznejši grobni napis, v verzih, sestavljenih od papeža Damaza, nam opisuje strašne muke, med katerimi je dal spričevanje za Kristusa, potem ko se je bil na natezalnici začasno izkazal slabotnega. Zraven njega je bil sveti Sebastijan najslavnejši mučenec, ki je počival v tem grobišču. — Ker so bile stopnice, ki so vodile navzdol v cemeterij, na cesarsko povelje zasute, so krščanski fossóres ali grobarji izkopali skriven dohod v katakombe iz nekega bližnjega arenárija, peščene jame.º)

Ambrozij si nikakor ni prikrival nevarnosti, katerim se izpostavlja pri svojem podjetju. Toda niso ga plašile, in vse pomisleke je odtehtalo upanje, da utegne videti Sotéro in spoznati čar, ki mu je zaprl srcé mlade gospé. Ako je Orfej stopil doli v noč podzemlja, da bi svojo Evridiko iz rok smrti popeljal kvišku na dnevno svetlobo, ali naj bi se potem obotavljal on, slediti ljubljeni mladenki v temino mrtvaškega mesta, da bi razvezal čarovne vezi, ki so jo omrežile?! — Njegova strast mu ni dala nikakega miru. Hotel se je ne samo osebno prepričati, da je Sotera kristjana; ne, sklenil je, da mora z lastnimi očmi videti to družbo v njeni skriti delavnici, da bi mogel potlej misliti na sredstva, kako bi njen vpliv na devico odstranil in uničil. „Ali naj“, je govoril sam pri sebi, „pred trdnjavo, ki ni padla pri prvem naskoku, vtaknem meč bojazljivo v nožnico in naj se sramotno umaknem?! Ne, vprav odpor je zame ostroga, ki me spodbada, naj se vsega pogumno lotim, da si osvojim trdnjavo, koje posest bo največja sreča mojega življenja.“

*) Po domače pravijo naši ljudje „Boštjan“.

º) Dočim so ostale katakombe od 10. stol. dalje postale pozabljene, so bile katakombe sv. Sebastijana vedno obiskovane od romarjev, toda v hodnikih, kateri niso bili zasuti, so bile polagoma oropane vsakega okrasja, zgolj mrzle stene in prazni loculi***) so ostali ohranjeni. V novejšem času so izkopavanja odkrila marsikatero hodnike, ki so bili že stoletja zasuti, našle so se ne samo grobnice s slikami, ampak tudi cele vrste zasutih grobov. Najstarejša slika predstavlja v sredini dobrega pastirja, zraven na nekaki gori jagnje; na levi stoji borivec (atlet), nasproti mu je oranta (t. j. žena, ki ima roke razprostrate v proseči molitvi). To je pomenilo, da si mora kristjan v boju pričujočega življenja zaslužiti gledanje božje in pa sprejetje v nebeško čredo Kristusovo. Druga podoba, edina te vrste, predočuje Kristusovo rojstvo, je pa precej mlajšega datuma (letoštetja). — Kolikor se dá presoditi iz dosedanjih izkopanin, je nastal cemeterij ne veliko pred 300 letom. — ***)) izg. lókuli. — Lóculus, t. j. „prostorček“ za truplo, rakev.

**)) Mestna vrata ob ápijski ali Apijevi cesti (via Appica), ki je šla iz Rima v mesto Kápuvo (Capua), izza cesarja Trajana pa od tam v Brundizij (Brundisium). Bila je imenitna vojaška cesta, imenovana po cenzorju Apiju Klavdiju (Appius Claudius Caecy).

º) Ko je Dioklécijan zaplenil areae (beri: áree) ali zemljišča, pod katerimi so bile katakombe, so morali kristjani namestu po stopnicah, ki so jim bile zdaj zaprte, po drugih potih skušati, da so tja doli ponesli svoje mrtvece. V rimski okolici je pa vsa zemlja izvotlena po arenárijih*) ali peščenih jamah, iz katerih so stavbeniki dobivali prst, ki se zove podzolanka (Pozzolanerde), za svoja dela. Iz teh peščenih jam so kristjani znali prodreti v svoje cemeterije. — *) iz „a r é n a“ t. j. pesek.

Oskrbel si je kmečko delavno obleko, vzel je svečo voščenko, kresilni kamen in gobo, potem ko se je dal po Korintiju natanko podučiti, kako se mora obnašati kot „kristjan“; tako opremljen se je Ambrozij zgodaj zjutraj na praznični dan — bilo je četrtega februarja — napotil venkaj proti apijskim vratom. Zvezdice so še migljale na nebu in gledale miroljubno na spečo zemljo; resnobno in mračno so se dvigali na obeh straneh deželne ceste grobni spomeniki; mrzli jutranji zrak je prisilil potnika, da se je še bolj globoko zavil v svoj plašč, ki je bil sešit iz ovčjih kož.

V dobršni razdalji od vrat je dohitel nekega pohabljenca, ki je šepal na svojih bergljah. Brez dvojbe je to eden izmed kristjanov: kaj bi sicer tako zgodaj berača moglo izvabiti venkaj? Tega mu je očitvidno njegova dobra zvezda privedla na pot.

Ambrozij ga je torej pozdravil z besedami: „Mir bodi s teboj, brat!“ in ga je povprašal, če gre tudi on v apostolski cemeterij, da bi se udeležil današnjega praznovanja na čast mučencu Evtihiju. In da bi takoj vzbudil zaupanje, je rekel, da je osvobojenec*) plemenite gospe Sotëre in da je z njenega posestva v bližini Ancija šele snoči prišel v mesto.

Ni slutil, da je pohabljenec — Krispin — bil od kristjanov nastavljen kot straža, da bi pazil, če se količkaj sumljivega pokaže.

(Dalje prih.)

P. GVIDO:

Bogočastje v družini.

Oče — duhovnik.

Družinski oče ima v svoji družini dušnopastirske dolžnosti, seveda ne v nasprotju z dolžnostmi posvečenega duhovnika; še manj, da bi ga mogel nadomestovati, ko gre za zakramentalna opravila. Te dolžnosti bodo vsakemu družinskemu poglavarju takoj jasne, če pomisli: kaj je družina katoliškemu možu, kaj dolguje katoliški mož svoji družini in katerih sredstev se mora posluževati, da bo svoje dolžnosti vestno izvrševal?

Kaj je družina katoliškemu možu, zlasti tretje-redniku? *Njegovo kraljestvo*. Mož je predstojnik, ki so mu dolžni otroci biti pokorni, in po čigar odredbah se mora končno ravnati tudi žena. On je torej nositelj posvečene, od Boga dane oblasti in zaradi tega je pred Bogom odgovoren za duha, ki vlada v njegovi družini. — *Družina je možu središče njegove skrbeče in požrtvovalne ljubezni*. Poštenemu družinskemu očetu je njegova družina čez vse. Njej posveča svojo skrb in ljubezen. Za blagor družine mu ni nobena žrtev pretežka, nobeno delo pretirno, nobena pot predolga, noben denar predrag. Njegova ljubezen nikdar ne miruje, iznajdljiva je, ko gre za to, da bi svoje osrečil, jih obvaroval nevarnosti ter jim izboljšal razmere, ki v njih žive. — *Družina je možu kraj sreče*. Pravi družinski oče se čuti srečnega le v krogu svoje družine. Nikjer drugje ni tako rad kakor doma, kjer najde, sicer mogoče pod skromno streho, a obdan od zveste ljubezni, svoje najlepše razvedrilo. Posebno nedelja v družinskem krogu doma ali v prelepi

*) osvobojenec, latinsko: „libertus“ ali „libertinus“, nemško: „der Freigelassene“, je bil suženj, ki je zadobil prostost po gospodarju ali gospodinjii.

božji prirodi je veselje njegovega srca, in praznovanje cerkvenih in domačih praznikov v naročju družine njegova največja sreča. Seveda predpostavlja ta sreča dobro ženo, lepo vzgojene otroke in pravega družinskega duha.

Kaj dolguje katoliški mož svoji družini? *Požrtvovalnost*. Poročeni mož ni v prvi vrsti delavec, rokodelc, poljedelec, uradnik, obrtnik, trgovec in drugo, ampak družinski oče in pripada najprej svoji družini. To pravico mora spoštovati in zato hoteti, da je res družinski oče. Največji sovražnik te požrtvovalnosti je sebičnost, ki marsikaterega moža zapelje, da išče izven domače hiše razvedrila, ali pa zapravlja preko mere težko prisluženi denar za svoje lasno uživanje, alkohol, igranje, kajenje itd. Koliko nesreč je že povzročilo družinam tako življenje moža in očeta! Resnično krščanski mož mora biti nesebičen kakor mati. — *Katoliški mož mora skrbeti za svojo družino in njene potrebe*. Ponos pravega družinskega očeta mora biti, da njegovim ničesar ne manjka, do česar imajo po svojih razmerah pravico. Mož mora biti živa previdnost za družino, ki najde zlato sredo med potrebnimi izdatki in varčnostjo. V čast si mora šteti, da si pridobi za to potrebnih sredstev v marljivem delu. Ako ne zahteva najhujša beda, ne bo nikdar pustil, da bi mati njegovih otrok si iskala dela in zaslužka izven domače hiše. Ena izmed glavnih njegovih skrbi je skrb za prijetno domačo hišo, oziroma stanovanje. Saj zavisi od stanovanja toliko tako z ozirom na blagor cele družine, kakor še posebej z ozirom na razvoj zdravja in nravnosti otrok. V tem oziru naj se možki svet ne straši ne prevdarka, ne varčnosti, ne dela. — *Katoliški mož mora v svoji družini gojiti družinskega duha*. Naj bi bile zunanje družinske razmere še tako lepo urejene, vendar je temelj sreče duh, ki obvladuje družino. Ta katoliški družinski duh pretvarja družino v košček izgubljenega raja. Katoliški družinski duh je *duh miru* in vzajemnosti med možem in ženo, med starši in otroci; *duh zadovoljnosti*, ne kopičenja denarja; duh dela, pa tudi razvedrila in poštene ter vesele zabave; duh lepega krščanskega življenja, skromnosti in reda; *duh molitve*, skupne molitve, katere se oče redno udeležuje. Očetova naloga je, da poučuje družino v verskih in cerkvenih stvareh; on opravlja pridigarsko službo v svoji hiši s kratkimi besedami, ki se ozirajo na potrebo dneva, na cerkveno leto, na svetnika dneva; on skrbi, da člani družine in posli izvršujejo svoje verske dolžnosti; on določa domače pobožnosti in moli naprej. Koliko dobrega lahko stori resnično katoliški družinski oče v svojem družinskem življenju zase, za svoje, za okolico in Cerkev, ako se zaveda svoje naloge in modro ter odločno rabi sredstva, ki so mu na razpolago, da more to nalogo vestno izvršiti!

Sredstva, ki pomagajo katoliškemu možu izvrševati družinski poklic, so: *Gojitev čuta odgovornosti*. Mož se mora zavedati, da mu je Bog poveril najbolj važno in odgovorno nalogo, ko ga je postavil za oskrbnika svoje hiše. Od njega ne bo zahteval samo njegove lastne duše, ampak tudi dušo njegovih otrok. — *Katoliški mož se mora izogibati nevarne, posvetne družbe*. Zaradi družbe je že marsikateri mož izgubil čut za družino, zapravljal brez potrebe denar, se vdal igranju in nezmernosti. Svoji družini se je popolnoma odtujil. Mnogi so vsled občevanja v neverni družbi, vsled branja veri nasprotnih časopisov in knjig izgubili svojo vero in svoje versko prepričanje, nravno so propadli ter postali nezmožni, da bi kot katoliški družinski očetje docela zadostili svojemu poklicu. — *Katoliški mož mora biti mož molitve*. Svoje

dnevne molitve naj rad in prisrčno opravlja. Kdo potrebuje več milosti kot družinski oče, ki ima pred Bogom tako težko odgovornost? Katoliški mož naj rad hodi k sv. maši tudi med tednom, če mu je le količkaj moč. Pogosto naj prejema sv. zakramente. Kristus čaka na moše. Skrbi naj, da se družina posveti presv. Srcu Jezusovemu in pristopi k bratovski in sv. Družine.

Težko je breme, ki ga mora nositi družinski oče, a močna je tudi milost božja. Katoliški mož, zajemaj to milost iz zakladov, ki ti jih Bog odpira v molitvi, v sv. maši in sv. zakramentih!

P. ROMAN:

V zavetju.

(Drugi del povesti „Na potih brezdomca“.)

Pot do Kölna, kamor se je bil naš Blaž namenil, je dolga. Njemu se je zdela kratka.

Nikoli ni bil vihrav. In četudi ga je ob tistih besedah Tomaža Kempčana prevzel tolik mir, kakoršnega še nikoli ni bil občutil, vseeno samemu sebi še ni docela zaupal. Sklenil je, da si poišče tako delo, da bo zvečer prost in bo lahko bral in bo razmišljal ter preizkušal samega sebe.

Ko si je v skromni, vendar čedni hotelski sobi uredil svojo zunanost, je še isto dopoldne odšel na borzo dela, da se prijavi za kako primerno mesto. Sam se ni nadejal, da mu bo sreča tako mila, zlasti še ker je vedel, da večje tvrdke odklanjajo tujce. Naš Blaž ni imel še domovinske pravice v Nemčiji.

Uradnik je malomarno izpisaval podatke njegovega življenja in njegovega dela, stroko in podobne, potrebne in nepotrebne stvari. Kar začuti Blaž na svojih ramenih krepko roko. Ozre se in ugleda pred seboj plečatega moža, ki je Blaža ves čas poslušal, vsaj zdelo se mu je tako, zakaj smeje mu je ponudil mesto na svoji pristavi v okolici Kölna.

„In kakšno delo bi imel?“ vpraša Blaž neznanca, ki se mu dobrodušno smeji.

„Bi vzel,“ odvrne Blaž „toda ne kaže mi iti iz Kölna, ker imam še nekaj drugega, kar moram tudi opraviti (Blaž je mislil večkrat obiskati P. Evgena) in poleg tega bi se rad oprijel svojega strokovnega dela. Celo spomlad in poletje sem delal mizarske stvari le tu in tam, roka pa se lažje odvadi kot privadi.“

„Imate tudi prav. Ampak jaz vam dam dobro plačo in vse prosto. Običajno ne ponujam, ampak vseč ste mi.“

Blaž se mu je nasmehnil. „Kakor bi sicer iz srca rad prevzel to mesto, res ne morem.“

Plečati mož pa se ni dal kar tako odpraviti, in je še silil v Blaža — „no, če imate kako dekle tu, ko pravite, da imate še druge važne opravke, jaz vam ne bom branil takole kak dan priti semkaj. Tudi med tednom se najdejo opravki.“ Pri teh besedah je pomežiknil uradniku za okencem.

Blaž je to videl, pa ni vedel ali bi se jezil ali smejal. Zakaj to je videl, da mož ni hudoben. Da se mu lepo zahvali, pač pa bo rajše počakal na strokovno mesto. Po teh besedah se obrne in hoče oditi.

„Ne smete mi zameriti, in če res ne gre drugače bom govoril s svojim prijateljem tu v mestu. Ima zelo obsežno tovarno pohoštva, mislim, da se bo dobilo mesto tudi za vas.“

„Zelo bi vam bil hvaležen, če bi mi res oskrbeli to mesto.“ Nato pa je tišje pristavil: „ampak ne gre za kako dekle, res ne.“

„No, no, ne vzemite vsega tako za res. Tu imate listek in moje priporočilo. Pa se oglasite pri tem gospodu, naslov sem vam napisal, takole okoli tretje ure popoldne. Upam, da bo šlo. Če utegnem pridem sam istočasno tja.“

Naš Blaž se je gospodu, ki je naglo odhajal, zahvalil, slišal je še besede uradnika za linico, da ima kot inozemec res srečo, nato pa je tudi sam odšel v mesto, ker do opoldne ni imel posebnega dela. Njemu v čast bodi povedano, da ni pozabil stopiti v stolnico in se tam pred oltarjem sv. Rešnjega Telesa, kjer je pred nekaj meseci klečal s p. Evgenom, prav lepo zahvalil za ljubečo previdnost božjo.

Vera v Blažu je postajala globlja in globlja. Sklonjen na obhajilno mizo je premišljal zlasti zadnje leto. Kakor da vse to ni resnica, kakor da so to le sanje, bujne in žive, vendar niti malo resnične. Vse misli pa so se združile naposled v eno samo, ki je bila kakor molitev, kakor vzdih: kako je Bog dober!

* * *

Popoldne je šel Blaž ob določeni uri v pisarno tovarne pohištva „Gessler & Co“. Sprva ga niso nič kaj prijazno sprejeli in mu že naprej povedali, da nič ne bo. Zlasti, ko so ugotovili na podlagi njegovih listin, da nima v Nemčiji domovinske pravice. Toda Blaž se ni pustil odgnati. Mirno in vendar odločno je dejal, da ni prišel prosit miloščine ampak vprašat za delo. Na vsak način pa hoče in mora govoriti z gospodom samim, ker mu je tako naročeno. Če pa morda ne sme tu čakati, lahko počaka tudi zunaj. Tedaj so se spogledali in neka uradnica mu je ponudila stol, da počaka gospodarja.

Čakal je dobre pol ure. Naposled pa se odpro vrata v ozadju, naš Blaž jih dotlej niti opazil ni, in v sobo stopi mož srednjih let, že dokaj osivel, obraza preprostega, le oči so razodevale bistrost in energijo. Po levem licu je imel podolgovato brazgotino, ki je niti dokaj gosta brada ni mogla docela zakriti. Prav to je dajalo celotnemu izrazu neko trdoto in na ta način si moremo razlagati nekak strah njegovih podložnih nasproti njemu.

Ko je vstopil je eden mlajših nastavljenecv hitro vzel suknjo in jo odnesel v sosedno sobico, po vsej priliki nalašč v ta namen prirejeno, da se tam odlaga obleka. Nato pa je gospodična, ki mu je preje ponudila stol, opozorila gospodarja na Blaža, ki čaka prav nanj.

Ko se je gospod Gessler vprašujoče ozrl na poslovodjo, čes zakaj ni sam uredil cele zadeve, ta samo skomizgne z rameni in reče kratko in trdo: „Er wünscht mit Ihnen zu sprechen.“ (Z Vami želi govoriti!) in se obrne zopet k svojemu delu.

Oči uglednega podjetnika, dokaj elegantno oblečenega in oči našega Blaža, ki preprost stoji v kotu, se srečajo. Nihče sprva ne reče besede. Šele ko Blaž začuje rezki: „Sie wünschen?“ (Želite?) odgovori prav tako kratko: „Neki gospod, ki vas pozna, mi je na borzi dela dal tale listič. Če utegne pride tudi osebno.“

Gospod Gessler molče vzame listek, dvigne oči in prične Blaža pozorno motriti. Blaž tudi ta pogled mirno in če smemo tako reči z nekim skromnim ponosom prenese. Nato veli Blažu naj stopi za njim v privatno sobo.

Ko se vrata za obema zapro se vsi spogledajo. Kako to, da se strogi, sicer tako hladni Gessler toliko briga za tega človeka. Po tem mejsebojnem nemem pomenku, govorili so le pogledi, reče gospodična: „Ni videti napačen človek.“ Nakar je oglesi najmlajši s svojo modrostjo: „Oh, te ženske!“ In gospodična nazaj: „Seveda prav vi s svojimi dvajsetimi leti se na ženske razumete!“ Poslovodja pa trdovratno molči.

Gospod Gessler je v sobi velel Blažu naj sede v širok fotelj. Vsa soba je bila zelo okusna in res gosposko opremljena. Blažu, ki je imel oko za dobro delo, nehote uide vprašanje, če je vse to doma delano. Resno lice podjetnikovo spreleti za hip smehlaj, kratko odgovori: „da“ in nato preide brez kakega uvoda k povsem stvarnim vprašanjem.

„Torej Vi ste Blaž Vidoni, po poklicu strojni mizar, sedaj pa ste od pomladi sem služili pri posestniku in vinogradniku Taurochu. Tam so bili z vami zelo zadovoljni in celo nekaj več. Toda to so vaše zasebne stvari. Tudi to me ne briga zakaj ste odšli od tam. Moj prijatelj, ki vas je videl na borzi, je slučajno sorodnik Taurochov in hotel vas je sprva imeti zase. Ker pa vi želite za vsako ceno ostati zaenkrat v Kölnu, vas jaz na njegovo priporočilo sprejemem, toda le kot baje dobrega delavca in sicer pogojno za en mesec. Potem pa kakor se bo glasilo poročilo obratovodje — to je od vas odvisno. Za tiste ženske stvari je meni malo mar.“

Blaž je med pogovorom parkrat prebledel, sedaj pa vstane in reče trdo: „Tega tudi ne bi hotel, da bi me ženske priporočale. Ali delo ali pa nič. In hvaležen sem vam, da sem le pogojno sprejet. V teku enega meseca upam pokazati kaj znam. Še to prosim — kdaj se moram javiti?“

„To izveste v pisarni. Vprašajte vse, kar se vam zdi potrebno, našega poslovodjo. Pri meni ste opravili.“

Pri teh besedah Gessler vstane, pritisne na električni gumb in pred Blažem so vrata že odprta, tako da se komaj utegne zahvaliti.

V pisarni so sedaj vse bolj prijazni. Vpišejo ga, dobi tudi posebno izkaznico, ki jo mora pri vходу v tovarno vsak dan pokazati vratarju. Nato še opozorilo, da je pri vsakem oddelku kontrolna ura, torej naj pazi na brezpogojno točnost, če mu je na tem, da mesto obdrži.

Ko hoče že oditi pa mu poslovodja še reče: Če vas pa zanima, greste lahko že danes pogledati svoj oddelek. Blažu ni bilo treba dvakrat reči. Z obrazom, ki je iz njega sevala dobrosrčna hvaležnost, povpraša kam naj se obrne, da lahko pride v dvorano.

Poslovodja mejtem že telefonira in čez malo časa stopa Blaž za delavcem preko obsežnega dvorišča v poslopje tovarne.

Njegov oddelek je v drugem nadstropju. Velika, zračna sobana in moderni stroji, kar moč smotreno urejeno. Celó zadnje naprave, za varnost delavcev so že nameščene. Ker je že preje delal v večjih tovarnah, se kaj kmalu spozna in tudi obratovodjo veseli, ko vidi da pride v delavnico izurjena moč. Zato mu pri slovesu tudi obljubi, da bo lahko večkrat menjaval posamezne oddelke, če ga bo le veselilo.

Blaž je srečen odšel iz tvornice in ker je šele polpetih, sklene, da bo še kje v bližini malo povprašal po primernem stanovanju. Hotel je le predrag. In od denarja, ki mu ga je dal stari Tauroch, Blaž noče živeti.

Sprva se zdi, da ne bo nič. Že je parkrat zastonj povprašal, in tako hoče odložiti ta neprijetni posel za drugi dan. Saj mu tudi kdo iz tovarne utegne svetovati kaj primerne. Ko pa v bližini le še ugleda listek z objavo, da je sobica na razpolago, sklene še to pregledati. Hiša je videti skoro nova in zelo udobna, tudi do tovarne nima daleč.

Pozvoni.

Mlada služkinja pride odpret in ga vpraša, kaj želi?

„Ali nimate neke sobe na razpolago?“

„Ja, že, ampak vi?“

„Smem pogledati?“

„Bom vprašala gospo.“

„Prosim.“

Blaž potrpežljivo čaka.

„Gospa pravi, da vas sam ne more sprejeti. Če pridete kasneje zvečer ali pa jutri opoldne. Bo gospodična doma in se ona potem z vami zmeni. Gospa je namreč bolehná.“

„Tudi prav“ meni Blaž in odide. Morda bo pa le kaj prav primerne-
nega, govori sam s seboj in veselega srca gre v svoj hotel, da oskrbi vse potrebno za nastop dela.

* * *

Ne bilo bi prav, če bi hišo in družino, kjer je Blaž preživel toliko
lepih dni, enostavno pozabili in bi se za usodo tistih dobrih src več ne
zmenili.

In tudi vsi dobro vemo, da se gotove vezi, ki jih splete ljubezen ali
bolečina, pa tudi sovraštvo in zloba, ne dajo kar raztrgati.

Taurochovina — pesem ob Renu. Pesem zemlje in žita, vinogradov
in opojnega vina poreskega. In še pesem treh src, treh imen: Greta,
Marija, Žanet.

Žanet ali še misliš na deželo solnca, tam kjer se šibi bambus in
riževa polja v vodi sanjajo o zlatih poljih pšenice?

Marija, koliko novih srebrnih nitk so dnevi vpleli med tvoje lepe,
črne lase? Kolikokrat si zvečer položila dlan na nemirno srce, da se
umiri, da ne bi kljuvalo tako hudo. O, srce, ti neizpeta pesem!

Greta, ti beli cvet, ti metuljček, ti srebrni smeh Taurochovine, ali
še jočeš? Ali še ihtiš? Si na smeh čisto pozabila?

Žanet je resna in mirno dela in celo smehljaj se prikrade na njeno
lice, če Greta kak dan precej ognjevito ošteva novega hlapca in mu dolo-
veduje, da je to in ono in tretje Blaž drugače naredil. Toda ta smeh je
bolan in če vidi jato divjih gosi leteti proti vzhodu, obstane tudi po pol
ure na podbojih duri in strmi v nebo. Kako te oči hrepene. Toda v teh
očeh ni več one očarljive vlage, ki jo rodi zemeljsko hrepenenje, tisti
mir je, ki je od onkraj. Žanet je že dvakrat pisala in dvakrat dobila od
redovnic pismo na svojo prijateljico. Le prilike še čaka, da očetu pove,
da mož ne bo preveč težko vzel. In ko pride zopet spomlad, ko se bodo
žerjavi vračali, tedaj se ona popne odtod.

Žanet, bambusovi gaji in pesem lotosa je daleč, daleč...

Žanet se samo smehlja.

Marija postaja močna žena. Vse odreja ona, vse ima v glavi ona.
Stari Tauroch je sicer še gospodar, toda on se briga le bolj za vinograde
in za obsežne kleti. Ostalo ima vse Marija v rokah. Tako lažje pozabi. Le
ko bi teh večerov ne bilo. Tedaj bi objela iz ljubezni cel svet, objela bi
otroke — pa seže v praznino. Kako ta mrak, ta praznina boli, boli.

In da bi Greta pozabila na smeh? Ne, tega ne. Preveč je v njej
življenja, preveč upanja, in zanjo bo še cvetel črni trn, zanjo bodo še
cvele rudeče binkoštnice, bo še dehtela opojna reseda.

O, in njene sanje zvečer, kako so rožnate! In še nekaj, v nekaj
robčkov za nedeljsko mašo z lepimi čipkami je uvezla nov monogram.

ne več G. T., temveč G. V. — in ko je vezla sama zase, so se ustnice smehljale, tako nedolžno, tako lepo in ni samo enkrat rekla polglasno predse: Greta Vidoni.

Greta, in če se motiš?

Greta ni videla Blaža, ko se je s težko knjigo „Hoja za Kristusom“ zaobrnil na poti, ki pelje k Taurochovini.

(Dalje prihodnjič.)

P. ANGELIK:

V čem obstoji tretjeredniška popolnost?

Nekateri, ki bodo brali ta naslov se bodo pomilovalno nasmehnili, češ, popolnost in III. red, to sta dve povsem različni zadevi in si pri tem v duhu predstavljali vse tiste opravljive tretjerednice, s katerimi so v življenju kedaj imeli opraviti ali so od njih kaj „dobrega“ slišali. (Če so tiste osebe sploh bile v III. redu ali ne, to je zanje postranska stvar).

Drugi, zlasti taki, ki so morda namerjali stopiti v III. red, se bodo pa prestrašili, češ, popolnost je pač dobra za svetnike, ali k večjemu za menihe in nune, za nas povprečne kristjane pa to ni. In storjen bo sklep: Nak, v III. red pa že ne vstopim.

Motijo se oboji. Če bi držalo prvo, potem bi morali že davno vsi ljudje iz istega vzroka izstopiti iz katoliške cerkve, ker se tudi med katoličani dobe slabi ljudje, zločinci, da, zgodovina cerkve priča, da so bili celo nekateri papeži slabi in škofje in duhovniki in tudi redovniki. Pa vsak pameten človek ve, da Kristusov nauk in katoliška cerkev zato nista nič manj lepa in sveta, če se nekateri udje ne drže ne nauka Kristusovega in ne marajo poslušati njegove Cerkve. Prav tako ve vsak pameten človek, da III. red zato ni nič manj lep in svet, če tudi so nekateri člani, ki mu delajo vse preje kakor čast.

Motijo se pa tudi drugi. Kajti s svojim sklepom in s svojo sodbo jasno kažejo, da niti pojma nimajo, v čem je pravzaprav popolnost.

Krščanska popolnost je za marsikaterega kakor strašilo v zelniku za zajce. Pravi zajci imajo radi strašila le od daleč skomine po zelniku; duhovni zajci pa radi napačnega pojma o popolnosti le pobožne želje po njej. Zato je izkušeni učitelj duhovnega življenja Skupoli svoj „Duhovni boj“, najljubšo knjigo sv. Frančiška Saleškega prav začel z vprašanjem: Kaj je krščanska popolnost? Na to vprašanje odgovarja: Mnogi menijo, ne da bi globokeje premišljevali, da žive duhovno življenje, ako žive ostro, mrtvičijo svoje telo, nosijo spokorno obleko in si nakladajo ostra pokorila. Tako so morda brali ali slišali, da so delali nekateri svetniki, in zdaj mislijo, da je v teh zunanostih že popolnost.

Drugi, posebno ženske, si rade domišljujejo, da so dospele do visoke popolnosti, če mnogo na glas premolijo, če so pri mnogih mašah in dolgih svetih opravilih, če hodijo v cerkve in pogosto prejemajo sv. obhajilo. Bog varuj, da bi jaz kaj imel proti tem svetim vajam. Taka dela nam včasih pomagajo, da dospemo do prave popolnosti, včasih so pa že sad popolnosti. Nikakor pa ne moremo reči, da so že sama na sebi krščanska popolnost, čeprav so sveta dejanja. Toda slaba so radi napak onega, ki jih opravlja. Ker se namreč ozirajo le na zunanja dela, zane-marjajo svoje srce in ga puščajo v oblasti slabih nagnenj in skritega

sovražnika hudobnega duha. Taki ljudje so pogosto vsi zatopljeni v ne-
 kako premišljevanje, polno visokih in čudovitih in prijetnih občutkov.
 Zdi se jim, da so svetu odmrli in da so zamaknjeni v tretja nebesa. Toda
 zelo se motijo taki zaslepljenci in daleč so od prave popolnosti... to
 lahko spoznamo iz njih življenja in vedenja. V vseh rečeh, velikih in
 malih hočejo imeti prednost pred drugimi. Zato so svojeglavni in ne
 odjenjajo od svoje trme. Zase so slepi, prav skrbno in marljivo pa opa-
 zujejo in grajajo, kar drugi govore in delajo. Toda dotakni se le nekoliko
 njih prazne slave, v kateri se gibljejo sami, in zato menijo, da jo uži-
 vajo tudi pri ljudeh, in vzemi jim tiste pobožnosti, ki jih opravljajo i-
 gole navade, takoj so vsi drugačni in razburjeni... Greh bi se jim zdelo,
 če bi enkrat radi ljubezni do bližnjega morali opustiti kak post ali kake
 litanije, ki so si jih sami naložili, da bi pa smatrali za greh, če bližnjega
 ostro sodijo, opravljajo, zbadajo ali mrzijo, to jim pa niti na misel ne
 pride. Svoje dušno oko imajo zatemnjeno in ž njim občudujejo le sami
 sebe in svoja zunanja dela... Zato menijo, da so silno popolni, vse druge
 pa ošabno obsojajo. Vse to tedaj ni popolnost, ampak mnogokrat še več
 kot nepopolnost.

Kaj pa je potemtakem popolnost? Sv. Francišek Saleški pravi: Ve-
 liko slišim o popolnosti govoriti, a malo jih vidim popolno živeti. Vsak
 ima o popolnosti svoje pojme... Kar mene tiče, ne vem, ne poznam druge
 popolnosti kot Boga iz celega srca ljubiti. Če ga v resnici ljubimo, se z
 vsemi močmi trudimo njegovo čast sami pospeševati s tem, da vse kar
 smo in delamo v njegovo slavo obrnemo, kakor tudi bližnjega za to pri-
 dobiti. V tem je naš cilj in naša popolnost. Kedar torej more človek reči
 s sv. Franciškom: Moj Bog in vse je moje, takrat je stopil na pot popol-
 nosti. Take ljubezni prežeti so bile svetniške duše, njim na čelu naš sv.
 oče Francišek. V tem in samo v tem je popolnost. Bog sam ti po sv. Pavlu
 to potrjuje: „Ko bi človeške in angelske jezike govoril, ljubezni pa bi ne
 imel, sem brneč bron ali zveneče cimbele. In ko bi imel preroštvo in bi
 vedel vse skrivnosti ter imel vso vednost, in ko bi imel vso vero, tako,
 da bi gore prestavljal, ljubezni pa bi ne imel, nisem nič. In ko bi razdal v
 živež vse svoje imetje in ko bi dal svoje telo, da bi zgorel, ljubezni pa bi
 ne imel, mi nič ne koristi.“ (1 Kor. 13, 1—3.) In jaz bi še pristavil: In ko
 bi se tudi postil ob samem kruhu in vodi ter se ostro pokoril in bičal,
 ljubezni pa bi ne imel, nisem nič. In ko bi tudi bil pri vseh sv. mašah in
 vsak dan pri sv. obhajilu in bi noč in dan molil, ljubezni pa bi ne imel,
 mi nič ne pomaga. „Ljubezen“, pravi dalje apostol Pavel, „je potrpež-
 ljiva, je dobrotljiva; ljubezen ni nevoščljiva, se ne ponaša, se ne napi-
 huje; ni prešerna, ne išče svojega, se ne da razdražiti, ne misli hudega;
 se ne veseli krivice, veseli se resnice, vse opraviči, vse veruje, vse upa,
 vse prenaša“ (1 Kor. 13, 4—7).

Glej dragi najvažnejšo sliko krščanske popolnosti, ki bi naj bila tudi
 tretjeredniška. Poglej in oglej si jo še enkrat! Ali vidiš na njej bič, ali
 spokorni pas, ali mrtvaško glavo, ali krvave sledove bičanja ali od posta
 izžet obraz in mrke poteze v njem? Prav nič od vsega tega. Tako pojmo-
 vana popolnost in to je edino pravi pojem o njej, nima nič strašnega, nič
 odbijajočega ampak nekaj prikupljivega in privlačnega na sebi. Saj člo-
 veško srce je ustvarjeno za ljubezen in sicer v prvvi vrsti za to plemenito
 ljubezen, ki je vez popolnosti. Tako pojmovana popolnost je
 vsakomur dosegljiva. Za bič, spokorni pas, stroge poste, velika
 izredna dela ni vsak. Za ljubezen do Boga in do bližnjega sprejemljivo,
 ker zanjo ustvarjeno srce ima pa vsak. Kaj delaš, to je nazadnje postran-

ska stvar. Bog tvojih del ne potrebuje, ne velikih, ne majhnih. Kako jih opravljaš, to je glavna reč. Bodi zdrav in zmožen za vsako delo, ali bolan, nezmožen za vsako opravilo, bodi profesor, uradnik, obrtnik ali trgovka, ali služkinja, to je postranska stvar, glavno je, da znaš ti svojemu delu, kateremukoli poštenemu delu vdihniti dušo, nadnaravno dušo ljubezni do Boga, potem pa imej pero ali šivanko ali šilo ali šeflo ali cunjó ali metlo v roki.

P. ROMAN:

Kako princezinja Elizabeta veliko trpi na novem dvoru. Knez Ludovik ostane zvest Belemu cvetu.

III.

Deželni grof Herman je izbral ob prihodu Elizabete sedem gospodičen iz najodličnejših plemiških rodbin, da bi bile skupno vzgojene z malo princezinjo. Mej temi deklicami je tudi njegova lastna hčerka Agneza.

Beli cvet ostane svoji ljubezni do Jezusa zvest. Njena molitev je sicer otroška, vendar globoka in polna nežne miline. Ko se igrajo mej seboj, večkrat namenoma tako vodi rajanje, da priskakljajo v igri pred kapelico. In tu potem zmolijo Oče naš kot pozdrav ljubemu Jezusu. Elizabeta pa se ne more zdržati in v slovo še večkrat poljubi vrata in ključavnico zaprte kapele: „Gospod Jezus, da veš, kako Te moja dušica ljubi, zato ti pošiljam poljubček.“

In če Elizabetka čez dan ni opravila vseh svojih molitvic je zvečer prav gotovo toliko časa prosila, da je smela še v posteljici opraviti zamujeno.

Bilo je običajno, da so dvorne gospodične izvolile poleg svoje zavetnice še enega apostola za nebeškega priprošnjika.

Naš Beli cvet si je želel neizrekljivo, da bi dobila sv. Janeza Evangelista.

Na altarju leži dvanajst sveč. Na vsaki je napisano ime enega apostolov. Elizabeta z drhtečo ročico potegne prvič in da prebrati duhovniku: sveti Janez... Še enkrat! Zopet: sv. Janez. In Elizabeta poskoči od veselja in poizkusi še enkrat in res tudi tretjič ji je Bog naklonil to milost.

Toda na dvoru te njene pobožnosti ne odobravajo. Kneгинja Zofija nima več prijazne besede zanjó. Ne trpi, da hodi Elizabetka v kapelico, kregana je, ker odloži za sv. mašo zlate ogrlice in zapestnice posute z diamanti.

Elizabeta ljubi ples, ljubi godbo, ljubi v vsej čistosti rajanje. Ko nekoč pleše vsa vzhicena in je že dve rondi odplesala, pride Ludovik tretjič po njo. Vsa zardela se spomni tisti hip na ljubega Jezusa in — odreče. Ludoviku šepetaje pove zakaj.

L. 1216 umrje deželni grof Herman, oče Ludovikov. Poslej je zanjó še veliko hujše na dvoru.

Kneгинja Zofija jo očitno prezira, kontesa Agneza javno pravi prijateljicam, da bodo to nevesto poslali nazaj na Ogrsko.

Toda Ludovik ji prinaša s svojih potov, kot mladi deželni grof vedno novih dokazov ljubezni in nežnosti. Erikrat dragocen rožni venček,

drugič krasno brušene naprsne kamene, tretjič lep opasek in podobne stvari. Elizabeta je pri vseh trdih besedah vsa srečna, in ko jo srce boli — potegne rožni venček in šepetaje prične moliti z vzdihom: Od njega je, on je name mislil...

Na praznik Vnebovzetja Marijinega gredo grofica mati, naš Beli cvet in kontesa Agneza k slovesni maši v Eisenach. Vse tri imajo na glavi diademčke. Obležene so v dragocen žamet s krasnimi našivki in umetno nabranimi rokavci.

Na poti k sv. maši v Eisenach.

Najlepša je Elizabeta.

Med mašo pa vidi na križu Jezusa s trnjevo krono ovenčanega in srce ji prevzame tolika žalost, da sname raz glavico diademček in ga položi predse.

Grofica Zofija se togoti nad njo in jo kara.

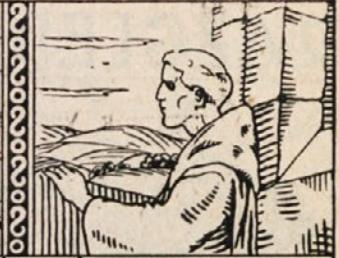
„Gospa, pogledjte Jezusa, pred Njim ne morem nositi diademčka. Tako se mi smili.“

In ne oziraje se več ne na desno in ne na levo, sklone svojo krasno glavo in ihti v rob svojega plaščka, da je vlažen od solz sočutja.

Ko gredo iz cerkve, se množica divi njeni lepoti, in jo pozdravlja.

Na bledem prekrasnem licu in v vlažnih očeh še bleste solze.

Grofica Zofija pa od jeze in zavisti molči kot grob.

????????? **VPRASALNI KOTICEK** ??????????

P. ANGELIK:

1. Ali res prekine Veliki petek, če pade na prvi petek v mesecu, kakor bo to letos, pobožnost 9 prvih petkov? — S. E.

Nikakor ne. Treba je le nadaljevati ali dovršiti pobožnost prihodnji prvi petek. Nihče namreč ni tega sam kriv, če tedaj ne more k obhajilu, ko niti vsi duhovniki ne morejo in ne smejo. Bila bi tudi velika krivica za vse tiste, ki bi recimo opravili že osem prvih petkov, ter bi brez vsake lastne krivde morali začeti znova.

2. Kakšni so pravzaprav pogoji za odpustke pri molitvi rožnega venca? — S. E.

Prvič je potrebno, da je rožni venec blagoslovljen od duhovnika, ki je v to pooblaščen. Blagoslovljen more biti rožni venec le če ima 5, 10 ali 15 desetak. (Usmiljenke imajo zase dovoljenje, da morejo dobiti odpustke, čeprav imajo rožni venec s 6 desetkami.)

Drugič je potrebno pri molitvi imeti blagoslovljen rožni venec v roki. Če jih moli več, zadostuje, da ga ima v roki tisti, ki moli naprej, da je v molitvi red.

Tretjič je potrebno premišljevanje skrivnosti rojstva, trpljenja in smrti, vstajenja i. t. d. našega Gospoda Jezusa Kristusa. Odpustkov bi torej ne dobil, kdor bi recimo med rožnim vencem premišljeval o štirih poslednjih rečeh.

Za olajšavo tega premišljevanja je vpeljana navada ali pred očenam ali po besedah: in blagoslovljen je sad tvojega telesa, Jezus vplesti s kratkimi besedami dotično skrivnost rožnega venca. Oboje je dovoljeno in primerno. Za pridobitev odpustkov pa ni potrebno imenovati teh skrivnosti, zadostuje, da jih je v mislih premišljujemo.

3. Ali je res, da oseba, čeprav veliko dela pri različnih društvih, vendar ne bo imela pred Bogom nič zasluženja? — M. K.

To je odvisno od osebe, ki dela pri društvih, in od načina kako dela. Bržkone mislite tu na društva, ki imajo kak dober namen ali cilj. Gotovo vsak, ki tu sodeluje, stori dobro delo, toda le, če to stori iz ljubezni do Boga in do bližnjega, to se pravi, če dela iz dobrega namena. Če sodeluje pri društvih samo zato, da bi ga hvalili, ali da bi imel povsod prvo besedo, tedaj mu bo Bog enkrat dejal, da je že prejel svoje plačilo.

Odvisno je dalje tudi od načina sodelovanja. Če bi kdo sodeloval pri raznih društvih, pa pri tem zanemarjal druge važnejše dolžnosti, bi seveda ne bilo prav. Če bi kdo radi tega opuščal nedeljske maše, svoje vsakdanje molitve, zanemarjal svojo družino ali stanovske dolžnosti i. t. d., tedaj bi nedvomno ravnal napačno in ne po božji volji. Bilo bi to ravnotako, kakor če bi recimo kdo šel na božjo pot ali za procesijo k obvezni sv. maši pa ne.

P. ANGELIK:

A. Cerkveni.

Praznik Kristusa Kralja — državni praznik v Kolumbiji.

Dolgoletno prijateljsko sodelovanje med vlado, duhovništvom in ljudstvom, je dalo povod, da se je republika Kolumbija odločila za ta korak. Kolumbijska ustava določuje katoliško vero za državno vero in naroča oblastem, naj jo ščitijo kot bistveni temelj socialnega reda. Leta 1898 se je slovesno posvetila dežela po zgledu sosedne republike Ekvadorske presvetemu Srcu Jezusovemu. Leta 1902 je bila na državne stroške v glavnem mestu Bogota sezidana cerkev Srca Jezusovega. Državni predsednik od tedaj vsako leto obnavlja to posvetitev Srcu Jezusovemu, in večina občin sledi zgledu vlade in glavnega mesta.

Koliko je katoličanov na svetu?

Po štetju katoličanov na vesoljnem svetu konvem leta 1929 je njihovo število sledeče: v Evropi 200,882.000, v Ameriki 109,097.000, v Aziji 14,536.900; v Afriki 5,330.000; v Oceaniji 1,585.000 skupno torej 331,430.900. Veliko število sicer, toda v primeri s celotnim človeštvom na zemlji še vseeno premajhno. Na vsakih 100 katoličanov pride 500 nekatoličanov. Če primerjamo posamezne dele sveta, tedaj vidimo, da pride v Evropi na 100 katoličanov 140 nekatoličanov, v Aziji 6400 nekatoličanov, v Afriki 3300 nekatoličanov, v Severni in Južni Ameriki 130 nekatoličanov, v Oceaniji 200 nekatoličanov. Veliko bo še treba

delati, moliti, žrtvovati se, da bo na svetu en hlev in en pastir.

Mednarodni kongres katoliških mornarjev.

V dneh 7—13. septembra preteklega leta se je vršil v Liverpoolu prvi mednarodni kongres katoliških mornarjev. Ta apostolat ima svojo centralo v Londonu, kjer je včlanjenih nad 25.000 katoliških mornarjev, 104 mornariški duhovniki in več kot 1000 lajiških pomočnikov. Svoje apostolsko delo vrši v 140 lukah sveta. Kongres se je vršil na vabilo liverpolskega nadškofa Dr. Downeya in so na njem prisostvovali zastopniki iz Avstralije, Belgije, Kanade, Nemčije, Francije, Holandske, Indije, Španije in iz Združenih držav Sev. Amerike. Predsednik katoliškega apostolata za mornarje Velike Britanije in Irske je admiral sir Edvard Charbton. Pokrovitelj te ustanove sta pa kardinala Bourne in Van Rossum. Nad 100.000 mornarjev letno pride v poštev za apostolat. Največji problem apostolata je, da krči število nestetih dram, ki nastajajo v lukah vsled kratkotrajnih razmerij med belimi dekleti in drugobarvnimi mornarji. To je nov dokaz, da katoliška cerkev ne pozabi na nikogar.

Bivši polkovnik — duhovnik.

Ko je c. kr. konjeniški polkovnik Hugo Richter l. 1916 prišel s svojo četo poizvedovat v Volinijo, se je moral pred močnejšo kozaško četo

skriti pod neki most. Prepozno je spoznal, da je zašel v močvirje. Življenje dvajsetih ljudi je bilo v nevarnosti. Od minute do minute se je zemlja pod njimi udajala, vlažno močvirje je polagoma prišlo do kolena, do prsi, do vratu. V tej najhujši sili je polkovnik obljubil, da hoče postati duhovnik, če Bog reši njega in njegove vojake te strašne smrti. Trenutek pozneje so Rusi odšli in četa je bila rešena. Po vojni je polkovnik izpolnil svojo obljubo. Z vso nemo je študiral bogoslovje in pred pol leta je bil posvečen v duhovnika. In zdaj je dunajski nadškof 60 let starega gospoda, ki je pa še zelo krepak, postavil za svojega ceremonijarja pri cerkvi sv. Štefana na Dunaju.

Koliko mučencev je imela katoliška Cerkev v zadnjem stoletju?

Pod besedo „mučenci ali martirniki“ razumemo tu samo tiste, ki so morali preliti kri radi svoje vere, ne pa morda radi kakih političnih intrig. Tako je umrlo l. 1827 na Koreji okoli 800 katoliških kristjanov za vero. V Siamu, Anamu in Tonkinu je v

leth 1855—1862 in 1883—1885 rahel umoril nad 40.000 kristjanov, ker so se branili z nogami teptati križ. Na Kitajskem so fanatični boksarji pomorili okoli 8000 kristjanov. Na Ruskem je katoliška cerkev pod vladno carjev Nikolaja I., Aleksandra II., Aleksandra III. in Nikolaja II. trpela skoro trajno preganjanje. Samo Nikolaj I. je dal pomoriti 406 katoliških duhovnikov. Skupno je prineslo katoliški cerkvi preteklo stoletje 56.000 novih mučencev. In pri tem niso všteti mučenci najnovejše dobe v Rusiji in Meksiki.

Med mostom in vodo.

Neka gospa, katere mož je v samomorilnem namenu skočil v vodo in utonil je prišla k svetemu župniku Vianeju, da bi dobila vsaj trohico tolažbe. Niti časa ni imela, da bi svetniku potožila svoje gorje, ko ji je le-ta odgovoril: „Pomirite se, velenjena gospa! Med mostom in vodo je dovolj časa in prostora za neskončno božje usmiljenje. Vaš mož je svoje dejanje obžaloval, predno je umrl. Rešen je. Molite zanj!

B. Redovni.

Domače redovne vesti.

Dne 11. januarja t. l. so prejeli naši kleriki bogoslovci Fr. Ildefonz Langerholc, Fr. Kornelij Gorše, Fr. Silvin Lenartič in Fr. Janez Vianej Trinko zadnja nižja redova: akolitat in eksorcistat. Istega dne so prejeli višji red subdijakonat Fr. Kasijan Farič, Fr. Tomaž Hoge, Fr. Avguštin Svete, Fr. Klemen Šmid, Fr. Krizolog Zajec.

Velik naš prijatelj in dobrotnik umrl.

Dne 29. januarja ob 1/27. zvečer je na svojem stanovanju umrl za pljučnico prelat in stolni kanonik Dr. Josip Lesar. Z njim se je poslovil od tega sveta eden najbolj gorečih duhovnikov ljubljanske škofije,

mož pravičen kot tehtnica, pobožen in veren, skoro svetnik, mož globokih misli, delaven do svoje smrti.

Prelat dr. Josip Lesar je bil rojen dne 13. septembra 1858 v Sušju pri Ribnici. V duhovnika je bil posvečen dne 14. septembra 1881 v Goricanah pri Medvodah. V ljudsko šolo je hodil sprva v Ribnici, potem pa v Ljubljani, kjer je obiskoval tudi državno gimnazijo kot gojenec Alojzijevišča. Bil je vedno med najboljšimi dijaki.

Po novi maši je šel takoj spolnit svojo izobrazbo v Avguštej na Dunaj, kjer je prebil tri leta in pol. Tam je 18. marca 1885 promoviral za doktorja bogoslovja, mesec dni pozneje pa je nastopil prvo duhovniško službovanje v Višnji gori. Tam je bil samo štiri mesece, zakaj

takoj nato je marljivega duhovnika poklical tedanji knezoškof Missia v Ljubljano in ga imenoval za škofijskega kaplana in ordinarijskega tajnika. Leta 1889 je prevzel na ljubljanskem bogoslovju stolico za biblijske vede novega zakona in je to stolico obdržal vseh 30 let. Od leta 1893 dalje je bil devet let ravnatelj Alojzijevišča. Od leta 1901 do leta 1918 je zastopal ordinarijat v dežel-nem šolskem svetu. Leta 1902 je nastopil mesto ravnatelja v duhovskem semenišču in je ostal na tem mestu do l. 1919. Vzgojil je cele generacije slovenske duhovščine, ki se ga vsi z ljubeznijo spominjajo. Ne bom tu našteval njegovih spisov in organizacijskega dela, saj to so že storili drugi v polni meri. Omeniti pa moram tu njegovo naklonjenost in ljubezen do frančiškanskega reda. Leta 1891 dne 18. septembra je vstopil v III. red ter je sprejel kot redovno ime Frančišek. Leto pozneje 4. oktobra 1892 je napravil tretjeredniške obljube. Dolgo vrsto let prav do smrti je bil kot škofijski komisar predsednik pri semestralnih izpitih na našem domačem bogoslovnem učilišču. On je pa tudi ustanovitelj naše redovniške naselbine pri Novi Štifi. Okoličani Nove Štife so želeli dvigniti božjo pot pri Novi Štifi in se v ta namen prizadevali, da bi se ondi naselili frančiškani. Dolgo so bila vsa njihova prizadevanja zaman, dokler se ni za to zavzel g. prelat Dr. Jožef Lesar. Ta je namreč v svojem in svojih sorojakov imenu razodel škofu svojo željo ter prosil, da bi se ta splošna želja izpolnila. Knezoškof je stopil takoj v pogovor s provincijalom slovenske frančiškanske provincije in že 15. julija leta 1901 je šel provincijal P. Konstantin Luser k Novi Štifi, da bi ogledal, kar mu je bilo na ponudbo. Toda nastale so nove zapreke in zgledalo je, kakor da zopet ne bo nič. Vendar pa so se 25. marca 1914 znova začela pogajanja za Novo Štifo, dokler ni bila dne

31. avgusta 1914 slovesno izročena v oskrbo frančiškanom, ki bivajo ondi še sedaj. Prav očetovsko skrb za mlado naselbino pa je imel vsigdar naš blagi pokojnik.

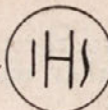
Dr. Lesar je pred dvema letoma in pol praznoval na skromen način svojo sedemdesetletnico, letos dne 14. septembra pa bi imel slaviti svojo zlato sv. mašo. Ni mu pa bilo dano, dočakati tega najlepšega mašniškega jubileja in ga je Bog poprej poklical k sebi po plačilo. Tudi frančiškanski red mu bo ohranil vedno svoj hvaležnoudan spomin.

Br. Ksaverij Sattner umrl.

Dne 7. februarja t. l. je v ljubljanskem frančiškanskem samostanu bog ivdano umrl tretjeredni brat Ksaverij Sattner. Imenovani je bil rojen dne 23. avgusta 1865 v Novem mestu. V samostan je vstopil 19. oktobra 1893, kjer je tudi leto pozneje 25. oktobra napravil obljube. Dolgo vrsto let je opravljal službo samostanskega vratarja, oskrboval je več let obednico, rad je ministriral in opravljal razna druga dela. Pod semtertje raskavo zunanostjo je bilo skrito dobro srce. Bog mu daj večni mir in pokoj!

Male sestre delavcev.

Pod tem imenom je bil l. 1880 v Grenoblu ustanovljen karitativni red za industrijsko delavstvo. Prva materna hiša je bil v Voreppe. Ko so bile l. 1901 izgnane iz Francije, so se naselile v Belgiji, kjer so ustanovile tri naselbine v Muscronu, Taquet-u in Meninu. Po končani vojski so predstavile materno hišo v Croix. Naselbine imajo tudi v Roubaisu in Metzu. Red skrbi za stanovanje in oskrbo tovarniških delavk, obiskuje jih v obratih, streže jim začasa boleznim na domu ali pa v redovni hiši ter skrbi za otroke delavskih družin. Občudovati moramo njihovo požrtvovalnost, da kljub vsem težavam izvršujejo svoj poklic ljubezni. Tudi pri nas bi bile slične ustanove zelo potrebne.

FRANČIŠKOVA MLADINA

P. KRIZOSTOM:

Vzor Frančiškove mladine: sv. Anton Padovanski.

Osem dni po rojstvu so nesli dečka v bližnjo katedralo h krstu, kjer je dobil ime Ferdinand po svojem stricu kanoniku. Še danes hranijo v majhni kapelici z veliko častjo krstni kamen, ob katerem se je rodil bodoči svetnik za nebesa in je postal tempelj sv. Duha.

Velika sreča je biti rojen od krščanskih staršev; in taki so bili Ferdinandovi. Gospod Martin je bil hraber vojak, pa tudi plemenit; znal je združevati z orožjem globoko vero. Gospa Terezija pa je bila globoko pobožna, nežnega in ljubečega srca. Razumljivo je, da je pretežno večino vzgoje prevzela ona, zakaj oče je bil zelo pogosto z doma. Pa je znala dobro vzgajati; zakaj pri tem vzvišenem opravilu jo je vodila živa vera.

Pobožna mati je nesla često svojega malega Ferdinanda v katedralo, kjer ga je darovala in posvetila preč. Devici Mariji. Legenda pripoveduje, da so ga našli domači nekoč kot petletnega otroka samega pred Marijinim oltarjem, ko je glasno prisegal svoji nebeški Materi vedno devišтво. Starši, ki so bili priča tega ganljivega prizora, so od tedaj dalje dečkovovo voljo vedno spoštovali.

Še preden je mali Ferdinand shodil, pa kadarkoli ga je mamica prinesla v naročju k oknu, skozi katerega se je videla katedrala, je malček uprl svoje oči proti cerkvenim vratom in je pozdravil s smehljajem, s poljubčkom in mahanjem ročic evharističnega Kralja in preč. Devico.

Nič ni čudnega, če je rastel deček pod skrbnim Marijinim varstvom v vsej ljubeznivosti zdrav in vesel, pa nedolžen in svet, kot nebeški angel.

Poleg lilijske nedolžnosti je v njegovem srcu gorelo v čudovitem ognju zlasti usmiljenje do ubožcev. Vsa njegova ljubezen pa je bila Jezus v tabernaklju. Mali Ferdinand ni bil tak, kot je velika večina otrok, ki bi se najraje noč in dan igrali in zabavali. Če jih pokliče mamica, naj gredo pisat nalogo ali molit, pa nočejo ubogati ali pa ubogajo neradi. O tudi mali Ferdinand se je rad igral s svojimi tovariši, toda njegovo resnično veselje niso bile zabave, temveč molitve doma in v cerkvi, ki

jih je opravljal vedno z globoko zbranostjo in nebeško gorečnostjo. Njegova najljubša pot je bila v cerkev, da obiše in pozdravi svojega najboljšega Prijatelja v tabernaklju.

Mali Ferdinand je bil nekoč na pristavi, ki so jo imeli njegovi starši v bližini mesta, ob obrežju reke Tago. Na vrt je posejal oče seme posebne vrste in je pričakoval obilno žetev. Bilo je krasno pomladno jutro, ko se je sprehajal naš mali svetnik po cvetečem vrtu. Približa se mu oče in mu pravi smehljaje: „Poslušaj sinko. Zelel bi, da postaneš polagoma koristen domači hiši. Glej, tu na grede sem posejal krasno seme, toda nadležni vrabiči hodijo neprestano krast to lepo zrno. Ostani torej tu in pazi, da se ne približajo gredicam in ne uničijo moje setve.“

„Rad, oče,“ odvrne deček. „Rad ubogam.“

Toda kmalu nato je pričel pobožni otrok misliti na Jezusa, ki ga gleda iz tabernaklja bližnje cerkvice ter ga prijazno vabi k sebi. V začetku je skušal zatreti svoje hrepenenje, pa se mu ni posrečilo. Stekel je v kapelo ter padel pred oltarjem na kolena in je začel takole govoriti: „Ti veš, moj Jezus, kako rad bi bil vedno tu pri tebi, da bi ti delal družbo, toda pokorščina me sili, da sem na vrtu in da pazim na setev. Ti, ki si vsemogočen, ukaži svojim angelom, naj mi prihitijo na pomoč, da ne bom nepokoren svojemu očetu in da bom lahko prišel sem v kapelico v tvojo bližino.“

Vroča prošnja je bila hitro uslišana. Ferdinand se je vrnil na vrt, je poklical k sebi drobne ptice, odprl eno izmed oken v hiši in je zapovedal pticam, naj nemudoma vstopijo. Nobena ptica si ni nič pomišljala. Vstopile so vse od prve do zadnje.

Ko je prišel oče zopet na vrt, ni našel sinčka na ukazanem mestu. Iskal ga je na vseh koncih in krajih ter ga je slednjič našel zamaknjenega pred oltarjem. Položil mu je roko na ramo ter mu rahlo očital: „Bolje bi storil, ako bi me bil ubogal. Kaj bo zdaj s setvijo? Vrabiči so gotovo uničili že vse.“

„Ne, oče moj,“ je odvrnil deček s spoštovanjem in živo vero. „Nič se ne bojte. Ptički ne morejo napraviti na vrtu nobene škode. Poglejte v vrhno sobo; v njej so zaprti vsi vrabiči.“ Ko je to izpregovoril, se je znova potopil v svojo nebeško molitev.

Gospod Martin ni hotel verjeti tega, kar mu je povedal sinček. Pa ko se je ozrl še enkrat nanj, ki je klečal kot angel pred oltarjem, se je vendarle odločil, da stvar preišče. Kako je ostrmel, ko je spoznal, da ga deček ni varal. Čivkajoči vrabiči so bili še vedno zbrani v sobi. — Tako je torej Bog poplašal gorečo pobožnost svojega malega služabnika.

Omenil sem vam že, kako čudovito lepo je rastla v Ferdinandovem malem srcu ljubezen do ubožcev.

Ljubezen je največja in najlepša čednost. Lepo se odraža v možu, ki zna dobiti vsak dan nekaj minut časa, kljub svojim neštetim nujnim opravkom, da vsaj nekoliko omili bedo svojega bližnjega. Lepa je ta čednost na ženi, ki se odtrga za trenotek od domačega ognjišča, da da pokusiti sladkost ljubezni onim, ki o ljubezni ne poznajo drugega, kol ime. Krasna je ta čednost v ubožcu, ki podpre s svojim uboštvom človeka, ki je še bednejši od njega. Toda, kadar se ljubezen zrcali v mladem nedolžnem otroškem srcu, tedaj se pokaže v vsem svojem veličastnem sijaju.

Zares ganljiv je moral biti prizor, kadarkoli je hitel lizbonski deček na dvorišče, da bi med siromake razdelil beli kruh, ki mu ga je mamica dala na razpolago. Kadar je šel s starši na izprehod, se je neštetokrat

ustavil ter pobožal kakega prav majčnega otroka ali dal nadložni starki nekaj drobiža, ki ga je prejel od staršev. Kolikrat je v maminem spremstvu poiskal zapuščenega bolnika, ki je stokal v svoji bedni postelji, ter mu prinesel hrane in zdravila.

Nekega dne se je igral mali Ferdinand s svojimi tovariši ob javnem vodnjaku. Eden izmed dečkov je po nerodnosti ubil velik vrč, ki je bil last uboge ženice. Ferdinandu se je ženica zelo zasmilila, ko jo je videk kako joka in tarna tam ob črepinjah. Novega vrča si pač ne bo mogla kupiti. Zato se pobožni deček zbere, dvigne za trenotek svoje oči proti nebu in moli. Nato pa začne pobirati črepinje, ki so se polagoma sprijele in pred zavzetimi gledalci je stal vrč popolnoma nepoškodovan. Ferdinand ga prime in zajame ž njim vodo. Postavi ga pred ženico in ji pravi: „Glejte, vaš vrč je popravljen. Zahvalite božjo previdnost, ki je vedno pripravljena pomagati ubogim, ki v Boga zaupajo.“

Tako so minila prva leta Antonove mladosti, v objemu dobrih staršev, v družbi bratcev in sestic, ki so prišli za njim na svet, in katerim je Anton dajal najlepši zgled onih čednosti, ki bi morale cveteti v duši vsakega krščanskega otroka, to je: čistost, ubogljivost, pobožnost in ljubezen do siromakov.

Frančiškov križar! Klarina sestra! Povejta mi, ali v vajinih dušah cvetejo te čednosti?

Brat Juniper in prašiček.

Brat Juniper je bil eden izmed najzvestejših in najpreprostejših tovarišev sv. Frančiška.

Nekega dne obišče v samostanu Marije Angelske bolnega brata in ga vpraša z velikim sočutjem: „Ali ti morem s čim pomagati?“ Bolnik odgovori: „V veliko tolažbo bi mi bilo, ako mi prineseš okusno pripravljeno kračico.“ Brž odvrne brat Juniper: „Tako ti jo prinesem.“ Gre in vzame nož in hiti v gozd, kjer so se pasli prašiči. Vrže se na enega izmed njih, mu odreže nogo in zbeži. Doma nogo lepo umije, jo skuha in na vso moč dobro pripravljeno nese z veliko ljubeznijo bolniku. Ta pa jo slastno poje v nemajhno tolažbo brata Junipera.

Med tem pa je mož, ki je svinje pasel in ki je tudi videl, kako je Juniper prašičku odrezal bederce, povedal svojemu gospodarju vse po vrsti, kar se je zgodilo. Le-ta pa hiti k bratom v samostan ter jih ozmerja s hinavci, tatovi, goljufi in ničvredneži. Neprestano grmi nad njimi: „Zakaj ste odrezali nogo mojemu prašiču?!”

Ko tako razgraja, pride sv. Frančišek, ki ni o vsem tem še prav nič vedel, in mu obljubi poravnati vso škodo le da se potolaži. A vse to ni moglo pomiriti moža. Ves razjarjen je odšel.

Vsi bratje so bili osupnjeni, le sv. Frančišek je pomislil v svojem srcu: „Kaj ko bi bil to storil brat Juniper v svoji nepremišljeni gorečnosti?“ Skrivaj ga torej pokliče k sebi in ga vpraša: „Ali si ti odrezal prašičku nogo?“ Juniper mu odgovori, ne kot človek s slabo vestjo, ampak kot mož, ki je prepričan, da je storil veliko dobroto: „Moj sladki oče, res je, da sem odrezal prašičku nogo, toda storil sem to iz ljubezni do bolnega brata, ki mu je krača prinesla okrepčilo...“ In povedal je vse natančno, kot se je zgodilo. Frančišek pa mu odvrne v svoji pravičnosti z veliko resnobo: „Brat Juniper, dal si veliko pohujšanje. Po pra-

vici se ta mož jezi na nas. Morda se je podal že v mesto in nas tam zaradi te krivice spravlja v sramoto. Zapovem ti v sveti pokorščini: teci za njim. Ko ga dohitiš, se vrzi predenj na tla in se obtoži svoje krivde, pa ga prosi odpuščanja; zakaj gotovo je, da si se preveč zaletel.“

Brat Juniper se je tem besedam zelo začudil, ker bi se ob takem delu usmiljenja ne bilo treba vznemirjati. Saj vendar časne reči niso nič vredne, razen toliko, kolikor jih delimo iz usmiljenja z bližnjim.

In odgovoril je: „Vse bom storil, oče. Toda razburjen nisem prav nič, ko pa je bil prašič, ki sem mu nogo odrezal bolj božji, kot onega moža, in sem ž njim storil toliko dobrega.“

Nato je Juniper odhitel. Ko doide moža, je bil le-ta še vedno ves razjarjen. Prične mu pripovedovati, kako in zakaj je tistemu prašičku nogo odrezal. Pa je govoril vse to s toliko gorečnostjo in radostjo, kakor bi bil možu s tem storil veliko uslugo, za katero bi ga moral bogato poplačati. Ta pa poln jeze in ves besen, obsuje brata z mnogimi surovostmi in ga imenuje sanjača, norca in lumpa. Brat Juniper se za vse te psovke ne zmeni, ampak se le čudi, češ, morda ga pa mož ni dobro razumel. Ponovi mu torej še enkrat vso zgodbo, se mu vrže okoli vratu in ga poljubi ter mu zatrdi, da je storil vse to le iz usmiljenja. Ob enem ga pa poprosi še za ostali del prašička s toliko ljubeznijo in preprostostjo, da se je mož potolažil. Šel je vase in se s solzami vrgel na tla; spoznal je krivico, ki jo je storil bratom. Tedaj gre, vzame prašiča, ga zakolje in speče. Z globoko vdanostjo in silnim jokom ga nese iz kesanja nad storejeno krivico k sveti Mariji Angelski in ga ponudi bratom v jed.

Tak je bil brat Juniper. Do besede je izpolnil Kristusov izrek: „Ako ne boste kot otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo.“

PAX
ET
BONUM!

MIR
IN VSE
DOBRO!

P. ANGELIK:

Zavarovalni odsek III. reda sv. Frančiška.

Ce opozoriš tovariša ali tovarišico, o katerem veš, da ni preskrbljen za leta starosti in onemoglosti, da se vpiše v zavarovalni odsek III. reda in mu pri tem greš na roko, storiš dobro delo, za katero ti bo nekoč do-
tični bolj hvaležen kakor za miloščino, ki bi mu jo mogel dajati. Mnogo jih je, ki raje in lažje trpe pomanjkanje, kakor da prosijo in prejemajo miloščino.

Glavna pogoja za zavarovanje za starost in onemoglost sta sledeča:

1. Biti mora ud III. reda ali se zavezati, da vstopi vanj tekom petih let;

2. biti mora naročen na „Cvetje“ ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine, potrebne za vpis ali želi kakega nadaljnjega pojasnila, se lahko pismeno ali osebno obrne na „Zavarovalni odsek III. reda v Ljubljani, Marijin trg 4“ ali pa na „Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani“.

1. Kdaj se mi začne izplačevati pokojnina?

Ako se n. pr. kdo vpiše v zavarovalni odsek meseca februarja, to je, kdor je podpisal listino „Poročilo in pogodba“ meseca februarja letošnjega leta, tedaj dobi pravico do pripadajoče pokojnine in pogrebne počenši z mesecem marcem leta 1936. Ako se je kdo vpisal meseca novembra leta 1930, dobi pravico do pokojnine in pogrebne z mesecem decembrom leta 1935. i. t. d.

To velja seveda za tiste, ki redno plačujejo zapadle premije in bi po preteku teh petih let ali umrli ali onemogli in bi ne mogli več izvrševati svojega poklica ali službe. Čim dalje časa je kdo zavarovan, toliko višja je seveda pogrebna in pokojnina, ki jo kdo prejema mesečno do svoje smrti.

2. Kaj pa bo s pogrebnino tistih, ki so že vpisani v kako drugo pogrebno društvo?

Dobijo jo izplačano ravno tako, kakor vsi drugi, to zahteva že pravičnost, ki mora biti do vseh enaka. In bržkone se nihče izmed svojcev rajnega zavarovanca ne bo pritožil, če dobi pogrebno izplačano od pogrebnega društva in od zavarovalnega odseka. Predno bo minulo prvih pet let našega zavarovalnega odseka, bodo zavarovanci na tem mestu še posebej opozorjeni, da v oporoki določijo, komu naj se pogrebna izplača, drugače se bo izplačala običajnim dedičem.

3. Slišala sem, da se bo po državnem načrtu zavarovanja za starost in onemoglost izplačevala pokojnina po 50 letih, vi pa pišete v Cvetju, da že po 45 letih. Kdo ima prav?

Obadva. Po državnem načrtu zavarovanja za starost in onemoglost (§ 74, točka 5), ki pa še ni uzakonjen, pripada starostna renta vsem tistim, ki so dosegli 65 leto starosti, tudi brez dokaza onemoglosti, v kolikor niso zaposleni ali s svojo zaposlitvijo ne zaslužijo več, kakor znaša pripadajoča jim starostna renta.

Fant ali dekle, ki začne služiti s petnajstim letom, dobi pravico do pokojnine po 50 letih, ker šele čez 50 let doseže 65 leto starosti. Če pa začne služiti z dvajsetim letom, dobi pravico do pokojnine po 45 letih, ker že čez 45 let doseže dobo 65 let. Dobi se pa seve v obeh slučajih enaka pokojnina in to le v slučaju, v kolikor kdo ni zaposlen ali s svojo zaposlitvijo ne zasluži več kakor znaša pripadajoča mu starostna renta.

Pri našem zavarovanju dobi po tridesetih letih popolno pokojnino vsakdo, naj bo star kolikor hoče, če je zaposlen ali ne, če kaj zasluži ali nič. Kdor je seveda dalje časa zavarovan, dobi tudi večjo pokojnino in pogrebno. Kdor pa prej obnemore, jo dobi pač preje.

4. Kaj pa če vi umrjete? Kaj bo potem s zavarovalnim odsekom?

Nič hudega, vodili ga bodo pač drugi naprej. Povsem razumljivo je, da P. Angelik ne bo vedno živel, toda v tem slučaju je za odsek že takoj poskrbljeno, da ni treba imeti prav nobene skrbi.

Da bo stvar vsakemu jasna, naj povem na kratko tukaj potek ustanovitve tega odseka. Več kakor eno leto so trajale predpriprave za ustanovitev zavarovalnega odseka. Sestavljeni so bili že splošni pogoji za poslovanje odseka, toda ker je šlo za važno stvar, smo dali iste pregledati priznanim strokovnjakom. S finančne in gospodarske strani je splošne pogoje pregledal in odobril finančni strokovnjak g. Janez Avsenek, s pravnega stališča jih je pregledal odvetnik Dr. Ivan Stanovnik, s stališča zavarovalne tehnike jih je pregledal in odobril priznani zavarovalni tehnik pri pokojninskem zavodu v Ljubljani g. Jerko Šantič.

Zavarovalni odsek III. reda je bil s splošnim odobravanjem ustanovljen že dne 14. julija 1930, na desetem občnem zboru lavantinske tretjeredniške duhovniške skupščine v Mariboru. Da bi se dala prilika tudi voditeljem III. reda ljubljanske škofije, ki nimajo lastne tretjeredne duhovniške skupščine, da lahko stavijo morebitne izpreminjevalne predloge, se je sklenilo, da se za 1. september 1930 skliče sestanek voditeljev III. reda in duhovnikov tretjerednikov iz ljubljanske in mariborske škofije v Ljubljani. Iz istega namena, da bi namreč lahko stavljal kot izkušen voditelj III. reda morebitne izpreminjevalne predloge je bil celoten referat P. Angelika s splošnimi pogoji in njihovo razlago predložen preč. g. provincijalnemu komisarju III. reda P. Salvatorju Zobcu v Ljubljani. Provincijalni komisar III. reda P. Salvator Zobec je referat prebral, se zelo pohvalno izrazil o novem odseku, ljubeznivo je sprejel vse tiskovine, potrebne za vpis v zavarovalni odsek in ne samo takrat, ampak tudi pozneje ponovno obljubil svojo pomoč in sodelovanje.

Že omenjeni sestanek duhovnikov voditeljev III. reda in tretjerednikov duhovnikov iz ljubljanske in mariborske škofije se je vršil dne 1. septembra 1930 v tretjeredniški dvorani frančiškanskega samostana v Ljubljani pod predsedstvom preč. provincijala Dr. P. Regalata Čebulja. Na sestanku je bila soglasno sprejeta tudi resolucija:

Tretji red ustanovi za svoje člane lastni zavarovalni odsek za starost in onemoglost. Voditelji III. reda naj opozore člane na to možnost zavarovanja in naj delujejo na to, da bodo zavarovani vsi člani III. reda, kateri nimajo dovolj lastnega premoženja ali zagotovljene pokojnine, ki bi jih osigurala za leta starosti in onemoglosti.

V smislu odloka papeža Pija X. z dne 8. septembra 1912, se zahteva za obveznost in veljavnost resolucij tretjerednih zborov potrdilo pristojnika I. reda sv. Frančiška. Radi tega je gori omenjeno resolucijo potrdil prečastiti provincijal slovenskih frančiškanov Dr. P. Regalat Čebulj, dne 23. septembra 1930 pod števil. 708.

O d o b r e n j e.

S tem potrdim in odobrim resolucije, sprejete na sestanku voditeljev III. reda in duhovnikov-tretjerednikov v Ljubljani, dne 1. septembra 1930.

P. Regalat Čebulj, prov.

(Original je pri P. Angeliku na razpolago.) S tem je bila tudi re-d o v n o - p r a v n a stran zavarovalnega odseka urejena.

Zakaj je bil ustanovljen zavarovalni odsek v tretjeredni duhovniški skupščini v Mariboru in ne v Ljubljani? Zato, ker v ljubljanski škofiji

tretjeredniki-duhovniki nimajo lastne tretjeredne skupščine. Vsaka skupščina III. reda, ki ima skrb za svoje člane pa seveda lahko ustanovi svoj zavarovalni odsek. Saj je bil zavarovalni odsek od vsega početka tako zamišljen, da bi vsaka III. redna skupščina bila istočasno podružnica zavarovalnega odseka ter bi potom svojega odbora opravljala posle zavarovalnega odseka. Zavarovalni odseki v posameznih skupščinah bi imeli nalogo, da opozore vse člane, ki nimajo dovolj lastnega premoženja ali zagotovljene pokojnine, da se lahko na ta način preskrbe za leta starosti in onemoglosti. Pojasnjevali bi jim pomisleke glede zavarovanja, šli bi jim na roko pri vpisu v zavarovalni odsek, v slučaju potrebe bi pobirali mesečne premije ali onemoglim in starim udom donašali mesečno pokojnino.

Nekatere skupščine so ta odsek za lastni okoliš že ustanovile. Obvezno pa seveda to ni za nobeno skupščino, kakor ni obvezno zavarovanje za starost in onemoglost. Kjer skupščine nimajo lastnega odseka, se seveda lahko člani III. reda sami naravnost obrnejo na upravo zavarovalnega odseka v Ljubljani.

Odgovornosti za zavarovalni odsek pa seveda po čl. 11. nima nobena skupščina, ampak le uprava odseka skupno z nadzorstvom, ki pazi, da je vloženi denar pupilarno varno naložen, da se ne izvrši kaka poneverba i. t. d. Natančno se vodijo blagajniške knjige za ustanovni in varnostni zaklad (po čl. 11 in 12), opravilnik, kjer so zabeleženi vsi dopisi in kaj se je glede dopisov ukrenilo, posebna kartoteka kaže točno koliko, kdaj in kako (po pošti ali osebno) je kdo vplačal. Za vsako vplačano vsoto dobi vsakdo potrdilo. V arhivu so shranjeni vsi dopisi in duplikati potrdil o vplačanem denarju, tako da vsak trenutek lahko vsakdo brez težav upravlja naprej zavarovalni odsek, če bi sedanji upravnik zbolel ali umrl. Vplačane premije ostanejo skupna last plačujočih članov in ostanejo vedno nedotaknjene. V slučaju razpusta (če bi n. pr. država prepovedala III. red, česar se pač ni treba bati) se vsakemu članu tekom istega dne izplača ves denar nazaj, ker je do zadnje pare pupilarno varno naložen.

Upravlja zavarovalni odsek po čl. 2. splošnih pogojev, odbor uredništva Cvetja. Za sedaj so člani uprave: Dr. P. Angelik Tominec, Dr. P. Guido Rant, župnik, Dr. P. Hadrijan Kokolj prov. prokurator. Ako bi kateri teh članov umrl, ostala dva lahko izvolita novega in upravni odbor bo zopet polnoštevilčen. Ko bo imel zavarovalni odsek enkrat svoje lastne lokale in dovolj izvežbane lajike tretjerednike, bodo upravljali zavarovalni odsek samoposebi umevno lajiki tretjeredniki, toda vodstvo ostane v rokah I. reda sv. Frančiška. Za tako dolgo si je treba pomagati, kakor je mogoče, da s prevelikimi stroški ne postavimo v nevarnost delavnosti odseka. Vloženi denar nalaga uprava odseka sproti vsak dan v pupilarno varno Mestno hranilnico ljubljansko. Radi lažjega poslovanja z izvenljubljskimi zavarovanci pa ima tekoči račun otvorjen tudi pri Zadrugi gospodarski banki v Ljubljani.

Kakor vsaka slična ustanova ima tudi zavarovalni odsek po čl. 2 splošnih pogojev svoje nadzorstvo, ki je bilo izvoljeno na sestanku duhovnikov voditeljev III. reda in tretjerednikov v Ljubljani, dne 1. septembra 1930. Za sedaj so člani nadzorstva po en zastopnik treh redov sv. Frančiška, ki delujejo med Slovenci, to je: P. Teodor Tavčar, župnik na Viču, za frančiškane P. Miroslav Godina za konventuale, P. Jožef Lapuh za kapucine. Urednik Duhovnega Vestnika, glasila voditeljev III. reda Dr. Jožef Mirt, ravnatelj dijaškega seme-

nišča v Mariboru. Dva svetna gospoda iz ljubljanske škofije: Janez Müller, župnik Dev. Mar. v Polju in Martin Poljak, župnik v Sostrem in dva svetna gospoda iz lavantinske škofije: Jožef Cede, župnik v Studenicah pri Poljčanah in Ferdinand Pšunder, župnik v Rušah. Vsako leto meseca oktobra izide v Cvetju obračun celega leta.

Vse to je bilo že priobčeno in objavljeno v Duhovnem Vestniku, glasilu za voditelje III. reda štev. 5—6, str. 68—75 in str. 85 (izšla je ta številka v početku oktobra 1930). Resolucije pa so bile priobčene obenem s potrdilom in odobrenjem preč. provincijala Dr. P. Regalata Cebulja v istem Duhovnem Vestniku štev. 1, str. 13—15 (izšla je ta številka prve dni meseca januarja 1931). Zavarovalni odsek III. reda je priporočal tudi ljubljanski Škofijski list štev. 9, l. 1930, str. 139 in Oglasnik lavantinske škofije štev. VIII, l. 1930, str. 114.

Vsak član zavarovalnega odseka iz vsega tega lahko spozna, da je denar, naložen v Zavarovalnem odseku tako varen, kakor sploh more biti v najbolj varnem denarnem zavodu.

5. V kakšnem razmerju je zavarovalni odsek III. reda v Ljubljani s skupščino III. reda pri cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani?

V prav tistem razmerju kakor do vseh ostalih skupščin III. reda med Slovenci. Treba je ločiti zadeve, ki se tičejo samo ljubljanske skupščine III. reda pri cerkvi Marijinega Oznanjenja in zadeve, ki se tičejo vseh skupščin III. reda na Slovenskem in so vsem skupne. Take skupne zadeve so n. pr. glasilo III. reda „Cvetje iz vrtov sv. Frančiška“, ki ga urejuje uredništvo za to določeno od provincijalnega predstojništva frančiškanov v Ljubljani. Lahko pa ima vsaka skupščina lasten časopisni odsek, ki skrbi za to, da pride Cvetje v vsako družino, kjer biva kak član III. reda. Taka skupna zadeva je „Frančiškanska misijonska zveza“, ki jo upravlja komisar za misijone, določen za to od provincijalnega predstojništva. Lahko pa ima vsaka skupščina lasten misijonski odsek, ki pobira prispevke za misijone i. t. d. Taka skupna zadeva je „Armada sv. Križa“, ki jo upravlja komisar za sv. Deželo, določen za to od provincijalnega predstojništva. Lahko pa ima vsaka skupščina lasten odsek za sv. Deželo, ki zbira prispevke za Sv. Deželo. Taka skupna zadeva je tudi „Zavarovalni odsek III. reda za starost in onemoglost“, ki jo upravlja po čl. 2 odbor uredništva Cvetja ali od frančiškanskega provincijalata pooblaščen oseba. Lahko pa ima tudi vsaka skupščina lasten zavarovalni odsek, ki skrbi, da si člani III. reda, ki nimajo dovolj lastnega premoženja ali zagotovljene pokojnine, na ta način preskrbe za leta starosti in onemoglosti. Žlasti v Ljubljani, kjer tega odseka še nimajo, bi bilo to zelo priporočljivo. V mestni ubožnici je okoli 60 članov III. reda in v hiralnici okoli 30. Jasno je, da za vse te ne more skrbeti lastna skupščina, pač pa edino na ta način more pomagati, da se ne bo število bratov in sester sv. Frančiška v teh zavodih še pomnožilo z novimi.

V posameznih skupščinah samo posebi razumljivo vodi vse odseke teh raznih ustanov voditelj skupščine sam. Vrhovno upravo posameznih ustanov pa vodi tisti, katerega določi za to frančiškanski provincijalat. On lahko določi za vse ustanove upravnika osebno provincijalnega komisarja III. reda ali pa določi za to druge osebe.

da eden ni preveč obremenjen. Tako n. pr. upravlja sedaj Frančiškansko misijonsko zvezo preč. provincijalni komisar III. reda P. Salvator Zobec, druge ustanove pa vodijo drugi, kakor je pač to določil frančiškanski provincijalat v Ljubljani.

Večje in živahnije skupščine III. reda imajo po več odsekov, druge zopet manj, kakor je pač zanimanje za eno ali drugo ustanovo. Obvezna pa ni nobena skupščina, da bi morala ustanoviti ta ali oni odsek, ker vodilo III. reda pravi samo splošno najudje III. reda pospešujejo „pobožnost in vse kar je dobrega“ (pogl. II. § 8). In glede ubogih pravi le „Vsak po svoji moči naj nekoliko skupaj zlože, da se podpirajo ubožniši iz števila udov“ (pogl. II. § 12), ne določuje pa kako naj skupaj zlože, ali v puščico v cerkvi ali potom zavarovanja. Oboje je dobro in priporočljivo.

Razno.

Dve prošnji.

Neko, že od 17. leta naprej hromo dekle bi rado prišla za božje plačilo na stanovanje h kaki dobri osebi v Ljubljani. Rada bi šla večkrat v cerkev, toda ker je kraj, kjer stanuje hribovit, more to le poleti. Družina, pri kateri je bivala dosedaj, se je pomnožila in bi radi videli, da bi se kam umaknila. Če kdo ve za dober svet, naj ga blagovoli sporočiti Uredništvu Cvetja v Ljubljani, ki bo rado posredovalo.

* * *

Vodstvo bratovščine sv. Rešnjega Telesa v Ljubljani iskreno prosi častite tretjerednice za brezplačno izdelovanje kvačkanih delov za masne srajce, koretlje, ministrantske haljice in drobnih čipk za korporale. Izdelki se porabijo za naše in misijonske revne cerkve. Čas dela je do konca meseca junija.

Nit in vzorci se dopošljejo tudi po pošti. Vendar pa vodstvo bratovščine prosi, da pismene oglase podpišejo tudi častita župnijska predstojništva.

Naslov na voditelja g. kanonika Al. Stroja, Pred škofijo št. 9, ali na učiteljico Valerijo Jerajevo, Jegličeva cesta 10/III.

V molitev se priporočajo:

Za srečno zadnjo uro in za spreobrnjenje neke osebe. — Terezija Martinčič presv. Srcu Jezusovemu in Marijinem ter sv. Jožefu. — Neimenovana se v dušnih zadevah priporoča sv. Frančišku, sv. Antonu in Mali Cvetki. — Rajni udje Armade sv. Križa: Planovšek Ana, Deleja Marija, Petrin Helena.

Zahvale za molitev:

Alojzija Manfredo iz sv. Lucije za uslišano molitev. — Neimenovana se zahvaljuje sv. Frančišku in sv. Antonu Pad. za ozdravljenje živine.

Darovi.

Za frančiškanske misijone:

III. red v Mariboru Din 415; neimenovana Din 5; neimenovana po Fr. Mariju Din 44; neimenovana po P. Romanu Din 20; neimenovana po

P. Romanu Din 30; neimenovana po P. Gabrijelu Din 70; neimenovana Din 10; neimenovani po P. Romanu Din 20; neimenovana po Fr. Petru Din 50; neimenovana po Fr. Mariju za sirotišnico na Kitajskem Din 50; neimenovana po Fr. Mariju za kit. misijone Din 80; Privšek Ana Din 20; neimenovana po Fr. Mariju Din 10; neimenovana po Fr. Mariju Din 100; Zaplotnik N. Din 10; neimenovana Din 2; Zamida Frančiška Din 5; neimenovana Din 5; Razdrh Uršula Din 10; Stare Terezija Din 15; neimenovana po Fr. Mariju Din 55; Mlakar Marjeta Din 10; Koprivec Terezija Din 10; Žerjav Marija Din 10; Mršnik Marija Din 20; III. red Novomesto Din 1202; III. red Novomesto za kitajske misijone Din 1558 (pri tem so odlično sodelovale Gričar M., Znanc J., Wobner R., Frankovič M.); neimenovan po Fr. Mariju Din 10; neimenovana po Fr. Mariju Din 10; neimenovana iz Cirknice Din 100; Lušin Marija Din 15; Gregorc Marija Din 10; Papež Marija Din 5; Župni urad Metlika Din 425; III. red na Viču Din 1868.

Za Armado sv. Križa:

Neimenovana po Fr. Petru Din 10; Privšek Ana Din 10; Šušter Jerica Din 10; Gorše Marija Din 10; neimenovana po Fr. Mariju Din 10; Mlakar Marjeta Din 10; neimenovana po Fr. Mariju Din 10; Gl. M. Din 171; Koren J. Din 55; Lena K. Din 25; Kokalj M. Din 20; Št. M. Din 180.50; Štrucelj F. Din 3880.

Za cerkev sv. Frančiška v Šiški:

Neimenovana po Fr. Petru Din 50; neimenovana po Fr. Petru Din 50; neimenovan po Fr. Mariju Din 10; Bergant Alojzija Din 100; neimenovana iz Cirknice Din 100; neimenovana za oltar male Terezke Din 100; Blažič Jera iz Vodice Din 5; preč. g. Dr. Perne Din 100; neimenovana iz Maribora po Fr. Danijelu Din 100.

Za kolegij sv. Antona v Rocnem:

III. red v Kranjski gori Din 30; Mons. Ignacij Valentinčič, Gorica Din 54.57; g. Ocvirk Amalija po P. Angeliku Din 30; neimenovana iz Ljubljane Din 100; neimenovana po P. Piju Din 50; neimenovana po P. Piju Din 500; K. K. Din 100; Bergant Alojzija Din 100; neimenovana po Fr. Mariju Din 100; Privšek Ana (za 9 dnevnic) Din 50; neimenovana po Fr. Mariju Din 60; Kukovica Franc Din 5; neimenovana iz Cirknice Din 100; Blažič Jera iz Vodice Din 5; Petkovšek Ivana iz Idrije Din 58; Alic Frančiška iz Idrije Din 2.90; Hvala Ludovika iz Aleksandrije Din 55.50; Tomažič Elizabeta iz Sv. Benedikta Din 20; Roblek Viktor Din 50; neimenovana po Fr. Mariju Din 30; P. Sofron iz Svete Gore Din 200; Pirc Serafina iz Tržiča Din 30; III. red v Pišecah Din 100; Labič Franja Din 20.

Za dom sv. Frančiška:

Neimenovana po Fr. Mariju Din 10; Rutar Antonija Din 15; Terpin Franc iz Vidma Din 15.

Za kruh sv. Antona:

Neimenovana Din 10.

Za cerkev sv. Antona v Beogradu:

Kogelnik Jožefa, Ruda na Koroškem Din 57.64.